

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Adaptowana aktywność fizyczna		KOD ECTS: 161-01-30-C9
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 2
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: obligatoryjny
FORMA STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: C
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin 15	Ćwiczenia - liczba godzin 30	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z:

- teorią adaptowanej aktywności fizycznej,
- specyfiką prowadzenia zajęć adaptowanej aktywności fizycznej przeznaczonych dla osób ze specjalnymi potrzebami,
- najnowszymi tendencjami adaptowanej aktywności fizycznej oraz poznanie specyficznych adaptacji podczas zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami.

III. Forma zajęć:

wykład kursowy (Wk), warsztaty (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Wprowadzenie do Adaptowanej Aktywności Fizycznej (APA). Początki APA. Sposoby podejścia do osób z niepełnosprawnością - definicje APA.
Wk2	Współzależność wychowania fizycznego i APA. APA jako dyscyplina naukowa. APA w systemie edukacji w Polsce. Paradygmaty APA.
Wk3	Rekreacja terapeutyczna - podstawowe pojęcia, tendencje, proces działania. Charakterystyka rekreacji terapeutycznej.
Wk4	Osoby z uszkodzeniami narządu ruchu - system aktywnej rehabilitacji. Przykłady dobrego działania w obszarze APA.
Wk5	Specyfika prowadzenia zajęć aktywności ruchowej z osobami z porażeniem mózgowym. Nauczanie pływania osób ze schorzeniami narządu ruchu - metoda Halliwick.
Wk6	Specyfika szkolenia sportowego osób z niepełnosprawnością intelektualną - program MATP oraz program sportów zunifikowanych Olimpiad Specjalnych.
Wk7	Nowoczesne technologie w APA.

	Nowe formy aktywności ruchowej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych.
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Specyfika aktywności fizycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Przykłady dobrego działania w obszarze APA dzieci i młodzieży.
W2	Specyfika prowadzenia zajęć z adaptowanej aktywności fizycznej z osobami z dysfunkcją słuchu i wzroku.
W3	Żeglarstwo i sporty wodne w aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych.
W4	Trening zdrowotny - specyfika aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych.
W5	Hipoterapia jako forma aktywności fizycznej osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
W6	Adaptowana aktywność fizyczna a choroby cywilizacyjne.
W7	Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnościami przykłady dobrych praktyk.
W8	Zajęcia prozdrowotne dla osób starszych - przykłady dobrych praktyk.
W9	Przykłady zajęć integracyjnych dla dzieci w wieku szkolnym - zajęcia w pozycji siedzącej
W10	Przykłady zajęć integracyjnych dla dzieci w wieku szkolnym (osoby pełnosprawne, niewidome i niedosłyszące) - elementy gier i zabaw.
W11	Aktywność fizyczna osób z dysfunkcją narządu ruchu. Specyfika zajęć aktywności fizycznej z osobami z uszkodzeniem rdzenia kręgowego.
W12	Kształtowanie zdolności motorycznych wśród osób z dysfunkcjami narządu ruchu z wykorzystaniem przyborów.
W13	Kształtowanie zdolności motorycznych wśród osób z dysfunkcjami narządu ruchu bez przyborów.
W14	Kształtowanie zdolności motorycznych (trening stacyjny) dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu.
W15	Przygotowanie sprawnościowe osób niepełnosprawnych - kształcenie zdolności motorycznych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Morgulec-Adamowicz N., Kosmol S., Molik B. (red.). Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów. PZWL, 2014.
2. Morgulec-Adamowicz N., Kosmol S. (red.). Sportowe formy aktywności osób niepełnosprawnych i starszych. Adaptowana aktywność fizyczna (APA). Wydawnictwo PTN-AAF, 2011.
3. Kowalik S. (red.). Studia z dostosowanej aktywności fizycznej. Kultura fizyczna dla osób niepełnosprawnych. AWF Poznań, 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Morgulec, N., Kosmol, A. Aktywność fizyczna w procesie usprawniania osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym. Studia i Monografie 122, AWF. Warszawa. 2007
2. Molik B., Morgulec-Adamowicz. N., Kosmol A. Gry sportowe osób niepełnosprawnych. Koszykówka na wózkach i rugby na wózkach. AWF Warszawa. 2008
3. Molik B. (red.). Zespołowe gry sportowe niepełnosprawnych. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu, niepełnosprawne intelektualnie, niewidome i słabowidzące. AWF Warszawa. 2009
4. Rutkowska I., Kosmol A.. Sprawność i aktywność fizyczna osób niewidomych. Wyniki badań i zastosowania praktyczne, Studia i Monografie nr 134, AWF, Warszawa. 2010

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Wyjaśnia pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności.	C.W1
	02	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.	C.W11
	03	Zna regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami.	C.W12
	04	Zna zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością	C.W13
w zakresie umiejętności	05	Potrafi przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych	C.U3
	06	Potrafi instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem - w celu stymulowania prawidłowego rozwoju	C.U4
	07	dobierać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego	C.U6
	08	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej.	C.U13
	09	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej	C.U17

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów

- do:
- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
 - przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób,
 - przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej,
 - prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P - podsumowująca):

F1 - odpowiedź ustna

F3 - sprawdzian praktyczny

P1 - test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1, Wk2, Wk3, Wk4	P1
02	Wk5, Wk7, Wk8; W1 - W15	P1
03	Wk2, Wk6,	P1
04	W1 - W15	F1, F3
05	W2 - W15	F1, F3
06	W2 - W15	F1, F3
07	W2 - W15	F1, F3
08	W2 - W15	F1, F3
09	W2 - W15	F1, F3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:

- udział w wykładach 15 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych 30 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 46 h

RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 50 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **2**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe - 1,8
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 1

- udział w ćwiczeniach warsztatowych 20 h
- przygotowanie do zaliczenia praktycznego 4 h

X. Prowadzący zajęcia: Prof. dr hab. Bartosz Molik, dr Zbigniew Wójcik, dr Grzegorz Prokopowicz

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Anatomia prawidłowa człowieka		KOD ECTS: 120-26-30-A5
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 4
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR : I/1,2		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin 30	Ćwiczenia - liczba godzin 50	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: biologia na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia egzamin	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Poznanie i opanowanie wiedzy i umiejętności z zakresu anatomii człowieka.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia laboratoryjne (L)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Schemat budowy ciała. Sposoby obrazowania w anatomii. Bierny i czynny układ ruchu. Osie i płaszczyzny ruchu. Podział kości.
Wk2	Budowa szkieletu osiowego - kręgosłup i głowa. Budowa kręgów. Kości czaszki i ich połączenia.
Wk3	Mięśnie i powięzie tułowia. Podział mięśni, topografia, przyczepy mięśniowe.
Wk4	Budowa kończyny górnej - kości, stawy, mięśnie, powięzie.
Wk5	Łańcuch biokinematyczny kończyny górnej.
Wk6	Budowa kończyny dolnej - kości, stawy, mięśnie, powięzie.
Wk7	Łańcuch biokinematyczny kończyny dolnej.
Wk8	Układ nerwowy ośrodkowy - rdzeń kręgowy, mózgowie, nerwy czaszkowe.
Wk9	Układ nerwowy obwodowy.
Wk10	Układ nerwowy autonomiczny. Narządy zmysłów.
Wk11	Układ pokarmowy.
Wk12	Układ oddechowy.
Wk13	Układ naczyniowy - krwionośny i limfatyczny.
Wk14	Układ moczowo-płciowy.
Wk15	Układ wewnątrzwydzielniczy.

Nr	Temat ćwiczeń
L1	Osie, płaszczyzny ciała. Zasada budowy szkieletu. Rodzaje kości. Połączenia kości ciągłe i wolne (stawy).

L2	Budowa i funkcje kręgosłupa - rodzaje i budowa kręgów, połączenia międzykręgowe.
L3	Mechanika kręgosłupa - zakresy ruchów.
L4	Szkielet osiowy - budowa, mechanika i funkcje klatki piersiowej.
L5	Budowa czaszki.
L6	Ogólna budowa i podział mięśni. Mechanika mięśni. Grupy mięśniowe, taśmy mięśniowe, mięśnie synergistyczne i antagonistyczne.
L7	Mięśnie tułowia - mięśnie grzbietu, klatki piersiowej, brzucha.
L8	Mięśnie głowy i szyi. Łącuch biokinematyczny głowowo-tułowiowy.
L9	Budowa kończyny górnej - kości obręczy barkowej, stawy.
L10	Kości i stawy kończyny górnej wolnej.
L11	Mięśnie kończyny górnej. Łącuch biokinematyczny kończyny górnej.
L12	Budowa kończyny dolnej - kości obręczy biodrowej, połączenia obręczy kończyny dolnej. Miednica.
L13	Kości i stawy kończyny dolnej wolnej.
L14	Mięśnie kończyny dolnej. Łącuch biokinematyczny kończyny dolnej.
L15	Ośrodkowy układ nerwowy - budowa rdzenia kręgowego, drogi rdzeniowe, sploty.
L16	Nerwy czaszkowe.
L17	Nerwy rdzeniowe, nerwy obwodowe kończyn. Unerwienie segmentalne i obwodowe.
L18	Układ nerwowy autonomiczny.
L19	Budowa serca. Naczynia krwionośne - żyły, tętnice, naczynia włosowate.
L20	Krwiobieg duży i mały.
L21	Układ limfatyczny.
A22	Układ oddechowy.
L23	Topografia narządów wewnętrznych jamy brzusznej.
L24	Topografia narządów miednicy.
L25	Charakterystyka i położenie narządów dokrewnych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Ignasiak Z. Anatomia układu ruchu. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2016.

Ignasiak Z. Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2014.

Schunke M., Schulte E., Schumacher U. Prometheus Atlas anatomii człowieka. MedPharm Polska, Wrocław, 2009.

Kapandji A.I. Anatomia funkcjonalnastawów. T.1.Kończyna górna. Edra Urban& Partner, Wrocław,2014.

Kapandji A.I. Anatomia funkcjonalnastawów. T.2.Kończyna dolna. Edra Urban& Partner, Wrocław,2014.

Kapandji A.I. Anatomia funkcjonalnastawów. T.3.Kręgosłup i głowa. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2015.

Netter F.H. Atlas anatomii człowieka. Elsevier Urban& Partner, Wrocław, 2011.

Bochenek A., Reicher M. Anatomia człowieka. T.1. PZWL 2007

Bochenek A., Reicher M. Anatomia człowieka. T.2. PZWL 2007

Literatura uzupełniająca:

Aleksandrowicz R. Mały atlas anatomiczny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2005. Sokołowska-

Pituchowa J. Anatomia człowieka. PZWL, Warszawa, 2006.

Putz, R. Past. Atlas anatomii człowieka Soboty - II tomy. Urban& Partner, Wrocław, 2006.

MacKinnon. Oksfordzki podręcznik anatomii czynnościowej III tomy. PZWL, Warszawa, 1997.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Opisuje budowę anatomiczną poszczególnych układów człowieka ze szczególnym uwzględnieniem budowy i funkcjonowania aparatu ruchu człowieka i zna podstawowe zależności między budową i funkcją.	A.W1
	02	Stosuje mianownictwo anatomiczne do opisu budowy ciała	A.W3

		człowieka.	
w zakresie umiejętności	03	Potrafi rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie	A.U1
	04	Potrafi palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe	A.U2

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji
- dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 - odpowiedź ustna

F2 - sprawdzian pisemny

F3 - sprawdzian praktyczny

P1 - egzamin pisemny - test

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1, Wk2, Wk3, Wk4, Wk5, Wk6, Wk7, Wk11, Wk12, Wk13, Wk14, Wk15; L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9, L10, L11, L12, L13, L14, L19, L20, L21, L22, L23, L24, L25	F1, F2, F3, P1
02	Wk8, Wk9, Wk10; L15, L16, L17, L18	F1, F2, F3, P1
03	L1 - L25	F1, F3, P1
04	L1 - L25	F1, F3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach..... 30 h
 - udział w zajęciach laboratoryjnych 50 h
 - konsultacje 1 h
 - egzamin pisemny..... 1 h
- RAZEM: 82 h

2. Samodzielna praca studenta:

- przygotowanie do ćwiczeń 3 h
 - przygotowanie do sprawdzianów teoretycznych..... 5 h
 - przygotowanie do egzaminu pisemnego z przedmiotu: 10h
- RAZEM: 18 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 100 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **4**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 3,2
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0.8

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 2

- udział w zajęciach laboratoryjnych 50 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Katarzyna Balewska-Juras, mgr Magdalena Adamska-Wiśniewska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Biochemia		KOD ECTS: 136-26-30-A3
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: znajomość chemii i biologii na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zrozumienie podstaw energetycznego i biochemicznego funkcjonowania organizmu człowieka, poprzez poznanie integracji szlaków metabolicznych, ich regulacji, działania i funkcji enzymów.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), warsztaty (W), seminarium (S)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Główne cele biochemii. Kataboliczne i anaboliczne szlaki metaboliczne służące wyprodukowaniu energii z pokarmów i syntezie związków budulcowych organizmu człowieka. Enzymy, koenzymy, kofaktory i witaminy. Rola wody, buforów i wolnych rodników w organizmie człowieka.
Wk2	Węglowodany. Znaczenie biomedyczne. Charakterystyka szlaków katabolicznych i anabolicznych węglowodanów (glikogenoliza, glukoneogeneza, glikogeneza). Cykl Corich.
Wk3	Lipidy. Znaczenie biomedyczne. Charakterystyka szlaków katabolicznych i anabolicznych lipidów. Utlenianie kwasów w tłuszczowych. Synteza, transport i wydalanie cholesterolu.
Wk4	Aminokwasy i białka. Katabolizm białek. Biosynteza aminokwasów. Przeciwciała. Mięśnie – biochemia skurczu.
Wk5	Kwasy nukleinowe. Struktura i funkcje kwasów nukleinowych. Organizacja i replikacja DNA. Regulacja metabolizmu: enzymatyczna, za pomocą sygnałów metabolicznych, kanałów jonowych, hormonów
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Warsztaty „Metody badawcze stosowane w laboratorium biochemicznym (techniki chromatograficzne, elektroforeza w nośnikach, metody spektralne)”. S2
S2	Ćwiczenie seminaryjne - biochemia węglowodanów.
S3	Ćwiczenie seminaryjne - biochemia lipidów.
S4	Ćwiczenie seminaryjne - biochemia aminokwasów, białek. Charakterystyka budowy i działania

	enzymów.
W5	Warsztaty „Analiza zagadnień: bioaktywne peptydy, lipofilne związki biologicznie aktywne, skrobia oporna”.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Kączkowski J. Podstawy biochemii. WNT, Warszawa 2015.

Murray R.K., Granner D.K., Rodwell V.W. Biochemia Harpera ilustrowana. PZWL, Warszawa 2015.

Pasternak K. Biochemia Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa 2013

Literatura uzupełniająca:

Angielski S., Jakubowski Z., Dominiczak M. H., Biochemia kliniczna, Wydawnictwo PERSEUSZ, Sopot, 2007.

Kłyszajko-Stefanowicz L., Ćwiczenia z biochemii. Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa, 2017.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Wyjaśnia podstawy biochemii procesów metabolicznych zachodzących na poziomie komórkowym w organizmie człowieka.	A.W7
w zakresie umiejętności	02	Potrafi określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	A.U3

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F6 – prezentacja na seminarium

P2 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5	P2
02	W1, S2, S3, S4, W5	F1, F6, P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach..... 10 h
- udział w warsztatach.....4 h
- udział w ćwiczeniach seminaryjnych 6 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do zaliczenia 4 h

RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,2

– udział w warsztatach4 h

X. Prowadzący zajęcia: dr inż. Dorota Ogrodowska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Bioetyka		KOD ECTS:089-26-30-B22
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin -	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: ogólna znajomość problematyki etycznej; filozofia
Język wykładowy	Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Ogólna orientacja w tematyce bioetycznej; położenie nacisku na moralny aspekt granicznych problemów etycznych.

III. Forma zajęć: ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat ćwiczenia
A1	Bioetyka na tle nauk medycznych. Bioetyka a etyka normatywna. Sposoby uzasadniania norm w bioetyce. Bioetyka – rys historyczny dyscypliny. Główne problemy bioetyczne.
A2	Wartość życia w różnych stanowiskach filozoficznych.
A3	Konflikt wartości w bioetyce. Ochrona jednostki w badaniach medycznych.
A4	Europejska konwencja bioetyczna.
A5	Etyka w badaniach medycznych. Nierzetelność w nauce, zasady dobrej praktyki. Wniosek do komisji etyki badań naukowych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

- Hartman J., Bioetyka dla lekarzy, Warszawa 2011;
- Mepham B., Bioetyka. Wprowadzenie dla studentów nauk biologicznych, Warszawa 2008;
- Singer P., Etyka praktyczna, Warszawa 2003;
- Singer P., Jeden świat. Etyka globalizacji, Warszawa 2006;
- Ślęczek-Czakon D., Problem wartości w sporach bioetycznych, Katowice 2004.

Literatura uzupełniająca:

- Galewicz W., Wokół śmierci i umierania. Antologia bioetyki – t. 1, Kraków 2009;
- Galewicz W., Początki ludzkiego życia. Antologia bioetyki – t. 2, Kraków 2010;
- Habermas J., Przyszłość natury ludzkiej, Warszawa 2003;

4. Lemke T., Biopolityka, Warszawa 2010;
 5. Piątek Z., O śmierci, seksie i metodzie zapłodnienia in vitro, Kraków 2009.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej	B.W10
w zakresie umiejętności	02	Potrafi identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia.	B.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 – udział w dyskusji

P7 – esej

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	A1-A5	F5
02	A1-A5	F5, P7

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w ćwiczeniach 10 h
 - konsultacje 3 h
- RAZEM: 13 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie eseju 12 h
- RAZEM: 12 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,5
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,5

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Anna Krupniewska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Biofizyka		KOD ECTS: 132-26-30-A4
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 2
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: obligatoryjny
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: znajomość fizyki na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Nabycie przez studentów umiejętności opisu i interpretacji podstawowych wielkości fizycznych. Poznanie właściwości fizycznych tkanek; opisu i interpretacji zjawisk fizycznych zachodzących w organizmie człowieka, wpływu na organizm zewnętrznych czynników fizycznych. Ćwiczenia laboratoryjne mają na celu praktyczne (przez uczestnictwo w bezpośrednich pomiarach i przeprowadzonych doświadczeniach laboratoryjnych) zapoznanie studentów ze zjawiskami zachodzącymi w organizmie żywym.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia laboratoryjne (L), ćwiczenia audytorjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Definicja podstawowych praw i wielkości fizycznych (siły, pędu, gęstości, ciężaru właściwego, ciśnienia, naprężeń) i ich obecność w fizjoterapii. Opis dynamiki układu (modelowanie matematyczne). Odkształcenia i deformacje: skręcanie, zginanie, złamanie. Prawo Hooke'a. Rozciąganie i ściskanie tkanek. Pomiar naprężeń w kościach podczas prób wytrzymałościowych. Wpływ podwyższonego (hiperbaria) i obniżonego (hipobaria) ciśnienia na organizm człowieka i zastosowanie w medycynie (m.in. aerobolizm, embolizacja, hipoksja itp.).
Wk2	Wstęp do opisu praw transportu: masy, pędu i energii. Ogólne równanie transportu. Transport masy – zjawisko dyfuzji i osmozy. Równanie dyfuzji. Transport pędu - elementy kinematyki, kinetyki i mechaniki płynów. Zjawisko lepkości (siła Newtona). Biofizyka układu krążenia. Lepkość krwi. Zjawiska transportu w przyrodzie i organizmie ludzkim. Przenikanie przez błony. Zjawisko napięcia powierzchniowego.
Wk3	Podstawy bioenergetyki i termokinetyki. Sposoby rozchodzenia się ciepła. Bilans cieplny. Zjawisko transportu energii. Rodzaje energii. Energia wewnętrzna, entalpia, entropia. I i II zasada termodynamiki. Transport energii w organizmie żywym. Wpływ temperatury i wilgotności na organizm. Hipo- i hipertermia.
Wk4	Podstawy fizyczne metod diagnostyki obrazowej tkanek i narządów. Promieniowanie rentgenowskie, termografia, rezonans magnetyczny, kardiografia impedancyjna, spektroskopia,

	tomografia komputerowa, SPECT, PET. Biofizyka narządu ruchu. Obciążenia statyczne i dynamiczne. Przeciżenia. Deformacje tkanek. Rozkład sił działających na mięśnie, więzadła oraz tkanki kostne.
Wk5	Ultradźwięki i infradźwięki. Sposoby wytwarzania ultradźwięków. Wpływ ultradźwięków infradźwięków na organizm człowieka. Biofizyka procesu słyszenia. Pole elektryczne, magnetyczne i prąd. Obwody prądu stałego. Praca i moc prądu elektrycznego. Wpływ prądu elektrycznego i pól elektromagnetycznych na organizm człowieka. Właściwości elektryczne komórki – przewodnictwo i potencjały elektryczne w układzie nerwowym. Pomiar oporności ciała człowieka. Fale elektromagnetyczne (rodzaje fal, zakresy i zastosowanie) i ich wpływ na organizm człowieka. Światło jako fala elektromagnetyczna i foton (korpuskuła o energii $h\nu$). Podstawowe zagadnienia z zakresu optyki geometrycznej. Podstawowe zagadnienia z zakresu optyki falowej. Zjawisko interferencji i polaryzacji światła. Zjawisko absorpcji światła. Podczerwień i ultrafiolet w medycynie i fizjoterapii. Biofizyka procesu widzenia. Działanie laserów.
Nr	Temat ćwiczenia
L1	Definicje podstawowych wielkości fizycznych. Omówienie sposobów wyznaczania gęstości ciał.
L2	Wyznaczenie gęstości ciał stałych i cieczy.
L3	Wyznaczanie bezwzględnej lepkości metodą Stokesa.
L4	Wyznaczanie ciepła właściwego ciał stałych.
L5	Wyznaczanie długości oraz częstotliwości fali głosowej metodą rezonansu. Obliczanie częstotliwości fal elektromagnetycznych. Charakterystyka promieniowania laserowego. Obliczanie dawek. Ćwiczenie zaliczeniowe.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Pilawski A., Podstawy biofizyki. Podręcznik dla studentów medycyny, Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa, 1985.

Jaroszyk F., Biofizyka. Podręcznik dla studentów, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2, 2014.

Grajek H., Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych z biofizyki, OSW im. J. Rusieckiego, Olsztyn 2010.

Literatura uzupełniająca:

Hrynkiewicz A., Fizyczne metody diagnostyki medycznej i terapii, PWN, Warszawa, 2000.

Bobrowski Cz., Fizyka - krótki kurs., WNT, Warszawa, 1998.

Bober T., Zawadzki J., Biomechanika układu ruchu człowieka, Wyd. BK, Wrocław, 2006.

Skorko M., Fizyka, PWN, Warszawa, 1976.

Jóźwiak Z. Bartosz G., Biofizyka, PWN, Warszawa, 1, 2017.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna podstawowe właściwości fizyczne komórek i tkanek organizmu człowieka oraz wyjaśnia zasady fizyki w kontekście funkcjonowania organizmu.	A.W4 A.W6
w zakresie umiejętności	02	Potrafi oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka	A.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F3 – sprawdzian praktyczny (wykonanie ćwiczenia + sprawozdanie)

F6 – prezentacja (referat)
P2 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5, L1-L5	F3, F6, P2
02	Wk1-Wk5, L1-L5	F3, F6

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach10 h
 - udział w ćwiczeniach laboratoryjnych10 h
 - konsultacje 1 h
- RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do ćwiczeń 10 h
 - opracowanie referatu 9 h
 - przygotowanie do kolokwium z ćwiczeń i wykładów 10 h
- RAZEM: 29 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 50 h

1 punkt ECTS = 50 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **2**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0,4

- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych10 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Justyn Wojtasik

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Biologia medyczna		KOD ECTS: 120-26-30-A1
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ:-		STATUS PRZEDMIOTU: O
FORMA STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/zaliczone przedmioty poprzedzające: znajomość biologii na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie z budową i czynnościami życiowymi na poziomie komórkowym oraz organizmalnym.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia laboratoryjne (L)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Komórka – podstawowa jednostka funkcjonalna organizmu człowieka. Budowa i funkcje organelli komórkowych.
Wk2	Kariokinezy i ich rola biologiczna. Komórki macierzyste. Programowana śmierć komórki – apoptoza. Śmierć komórki na drodze nekrozy.
Wk3	Klasyfikacja i charakterystyka tkanek – tkanka nabłonkowa, łączna.
Wk4	Klasyfikacja i charakterystyka tkanek – tkanka mięśniowa, nerwowa.
Wk5	Wybrane zagadnienia z embriologii – gametogeneza, rozwój zarodkowy i płodowy.
Nr	Temat ćwiczenia
L1	Różnorodność budowy komórek. Czynności życiowe na poziomie komórkowym – ruch, procesy anaboliczne i kataboliczne. Wpływ czynników fizycznych na przebieg metabolizmu. Technika obserwacji mikroskopowych.
L2	Zasady transportu błonowego. Procesy transportu przez błony cytoplazmatyczne (dyfuzja prosta, transport bierny, transport aktywny) i ich rola w czynnościach życiowych na poziomie komórkowym. Transport z udziałem błon cytoplazmatycznych (transport pęcherzykowy) jako podstawowy mechanizm wchłaniania i wydzielania. Czynniki wpływające na prawidłowy transport.
L3	Cykl życiowy komórki - fazy cyklu komórkowego, kariokinezy (mitoza i mejoza) i ich biologiczna rola. Czynniki fizyczne wpływające na starzenie się komórek.
L4	Budowa tkankowa organizmu człowieka - obserwacje mikroskopowe tkanki nabłonkowej,

	łączonej, mięśniowej i nerwowej.
L5	Podsumowanie wiadomości. Zaliczenie praktyczne – rozpoznawanie tkanek na podstawie preparatów mikroskopowych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Fogt-Wyrwas R., Jarosz W., Mizgajska-Wiktor H. Podstawy biologii człowieka. Komórka, tkanki, rozwój, dziedziczenie. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2013

Alberts B. (red). Podstawy biologii komórki. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2009

Jarygin W. Biologia. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych. PZWL, Warszawa, 2004.

Sawicki W., Malejczyk J. Histologia. PZWL, Warszawa, 2012.

Zabel M (red.). Histologia: podręcznik dla studentów medycyny i stomatologii. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2010.

Literatura uzupełniająca:

Baum E. Komórki macierzyste jako bioetyczny problem współczesnej medycyny. Wyd. Nauk. Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2010.

Galewicz W (red.). Początki ludzkiego życia. Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków, 2010.

Jaworek J., Czupryna A. (red.). Biologia medyczna a zdrowie człowieka. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius, Kraków, 2007.

Cichoński T., Litwin J.A., Mirecka J. Kompendium histologii. Wyd. UJ, Kraków 2009.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka.	A.W4
	02	Zna rozwój embrionalny, organogenezę oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka.	A.W5
	03	Wyjaśnia podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym.	A.W7
w zakresie umiejętności	04	Potrafi oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone.	A.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji
- dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

VII. Sposoby oceny (F-formująca; P-podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F3 – sprawdzian praktyczny

P2 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk4, L1 – L5	F1, F3, P2
02	Wk5	P2
03	Wk1, L1, L2	F1, P2
04	L1, L2, L3	F1, P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach10 h
- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych10 h
- konsultacje1 h

RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do ćwiczeń 10 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 10 h
- przygotowanie do zaliczenia pisemnego 9 h

RAZEM: 29 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 50 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,8

- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych10 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego10 h

X. Prowadzący przedmiot: dr S. Koziątek-Sadłowska

PRZEDMIOT: Demografia i epidemiologia		PUNKTY ECTS 1
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 15	Ćwiczenia – liczba godzin -	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia Zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: nabycie przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie wybranych zagadnień z demografii, które mają ścisły związek z epidemiologią lub są wspólne dla obydwu dziedzin. W ramach wybranych zagadnień z epidemiologii studenci nabywają wiedzę i umiejętności w zakresie metodyki badań epidemiologicznych, oceny stanu zdrowia na podstawie danych epidemiologicznych, chorób zakaźnych i niezakaźnych o znaczeniu społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem niepełnosprawności.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Interdyscyplinarność demografii i epidemiologii. Źródła i zakres informacji demograficznej i epidemiologicznej. Podstawowe mierniki demograficzne i epidemiologiczne niezbędne do oceny stanu zdrowia ludności.
Wk2	Struktura ludności wg. podstawowych cech demograficznych, modele liczebności populacji ludzkiej, transformacje demograficzne, starzenie się społeczeństw. Wpływ migracji ludności, urbanizacji i globalizacji na światową sytuację epidemiologiczną. Transformacja epidemiologiczna.
Wk3	Metody analizy demograficznej wykorzystywane w epidemiologii. Metodyka badań epidemiologicznych.
Wk4	Epidemiologia chorób zakaźnych, choroby kwarantannowe, choroby odzwierzęce.
Wk5	Choroby niezakaźne, przewlekłe choroby niezakaźne jako przyczyna niepełnosprawności i inwalidztwa. Epidemiologia wieku podeszłego.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Jabłoński L., Karwat I.D., Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, Wyd. PZWL Lublin 2002
2. Stokowski F., Demografia, Wyd. PWE, Warszawa 2015
3. Maniecka-Bryła I, Martini-Fiwek J. (red), Epidemiologia z elementami biostatystyki, Wyd. UM w Łodzi, Łódź 2005
4. Okólski M., Fihel A., Demografia. Współczesne zjawiska i teorie, Wyd. Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012

Literatura uzupełniająca:

1. Bałicki E., Frątczak E., Nam C. B., Przemiany ludnościowe. Fakty - Interpretacje - Opinie, Wyd. UKSW Warszawa 2007
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red), Epidemiologia w zdrowiu publicznym, Wyd. PZWL, Warszawa 2010
3. Holzer J.Z., Demografia, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003 4. Jędrychowski W., Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym, Wyd. UJ, Kraków 2010

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej.	B.W14
	02	Wyjaśnia uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym	B.W13
w zakresie umiejętności	03	Umie przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii	B.U7

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F5 - udział w dyskusji

P1- test pisemny połączony z zadaniem problemowym

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk5	P1
02	Wk1 - Wk5	F5, P1
03	Wk3 - Wk5	F5, P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

studia stacjonarne

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach..... 10 h
 - konsultacje 3 h
- RAZEM: 13 h

1. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do sprawdzianu pisemnego 12 h
- RAZEM: 12 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,52
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,48

2. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne -

X. Prowadzący zajęcia: mgr Piotr Śmigiel

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Dydaktyka fizjoterapii		KOD ECTS: 126-26-30-B14
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ:-		STATUS PRZEDMIOTU: obligatoryjny
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne/niestacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW:B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami umożliwiającymi poznanie i zrozumienie społecznego i indywidualnego sensu edukacji. Wyrabianie umiejętności pedagogicznych związanych z planowaniem i organizowaniem zajęć dydaktycznych.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), warsztaty (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Dydaktyka ogólna i dydaktyki szczegółowe. Znaczenie świadomości celów kształcenia w procesie edukacji. Rola i zadania dydaktyki fizjoterapii. Osobowość nauczyciela.
Wk2	Programy kształcenia – podział ze względu na treści (przedmiotowe i zintegrowane), układ treści (liniowe i koncentryczne). Interdyscyplinarne podstawy programów kształcenia. Programy autorskie.
Wk3	Podstawy filozoficzne i psychologiczne procesu kształcenia.
Wk4	Zasady kształcenia. Metody dydaktyczne. Ogniwa procesu kształcenia. Podający i poszukujący typ kształcenia.
Wk5	Kształcenie w zawodzie fizjoterapeuty w Polsce i na świecie. Kształcenie ustawiczne. Samokształcenie fizjoterapeuty jako niezbędny element samorozwoju.
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Analiza i ocena programów kształcenia fizjoterapeutów w Polsce i na świecie.
W2	Kompetencje „twarde i miękkie” fizjoterapeutów a oczekiwania rynku pracy. Kompetencje przyszłości. Samocena - portfolio.
W3	Zastosowanie metod dydaktycznych i środków dydaktycznych w nauczaniu pacjentów na wybranych przykładach jednostek i zespołów chorobowych.

W4	Prezentacja multimedialna i plakat dla potrzeb konferencji naukowych.
W5	Prezentacja multimedialna i plakat dla potrzeb edukacji i promocji zdrowia.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Bereźnicki F. Podstawy dydaktyki. Impuls, Kraków 2007.
2. Kupisiewicz Cz. Podstawy dydaktyki ogólnej. WSiP, Warszawa 2005.
3. Wasyluk J.: Podręcznik dydaktyki medycznej. CMKP, Warszawa 2000.
4. Krawański A. Interaktywne uczenie się i nauczanie w wychowaniu fizycznym i fizjoterapii. Wyd. AWF im. E. Piaseckiego. Poznań 2006.

Literatura uzupełniająca:

5. Żegnałek K. Dydaktyka ogólna. Wybrane zagadnienia. Wyd. WSP TWP, Warszawa, 2005.
6. Bastable S., B. Essentials of patient education. Jones and Bartlett Publishers, 2006.
7. Arends R. I. Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa, 1998.
8. <http://cyf-e-learning.weebly.com/czym-jest-elektroniczne-portfolio.html>

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna dydaktyczne uwarunkowania prowadzenia działalność fizjoterapeutycznej.	B.W8
w zakresie umiejętności	02	Potrafi dobrać odpowiednie metody dydaktyczne w nauczaniu pacjentów.	B.U4
	03	Posiada umiejętność przygotowania prezentacji do celów naukowych, edukacyjnych i promocji zdrowia oraz portfolio zawodowe.	B.U4

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji
- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 – udział w dyskusji

F6 – prezentacja (prezentacja na konferencję lub plakat edukacyjny)

F7 – opracowanie konspektu pracy z pacjentem

P1 – test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk5, W1, W2	F5, F7, P1
02	W3	F7
03	W4, W5	F6, F5

X. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 10 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych.....10 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie konspektu4 h
 - przygotowanie prezentacji ppt, plakatu5 h
- RAZEM: 9 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 30 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,
liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,7

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,3

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,8

- udział w warsztatach
..... 10 h
- przygotowanie konspektu
..... 4 h
- przygotowanie prezentacji ppt, plakatu
..... 9 h

XI. Prowadzący zajęcia: dr Jadwiga Cyganiuk

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Ekonomia i systemy ochrony zdrowia		KOD ECTS: 143-26-30-B19
KIERUNEK: FIZJOTERAPIA		PUNKTY ECTS 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin 10	Ćwiczenia - liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Celem wykładów jest zapoznanie studentów z następującymi zagadnieniami:

- rynek ochrony zdrowia i jego specyfika, popyt, podaż i cena usług ochrony zdrowia, koszt alternatywny, równowaga rynkowa;
- mikroekonomiczne podstawy funkcjonowania rynku ochrony zdrowia: elastyczność popytu i podaży, nadwyżka konsumenta, krzywe obojętności, ograniczenie budżetowe;
- rola państwa w funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej: formy interwencji na rynku - koszty i korzyści interwencji;
- rola ubezpieczeń w funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej - pojęcia potrzeb, sprawiedliwości i efektywności ubezpieczeń społecznych;

Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z zasadami i elementami tworzenia biznesplanu własnej działalności gospodarczej, a w szczególności:

- analizą równowagi rynkowej i jej zmian;
- analizą mikro i makrootoczenia firmy usługowej;
- analizą kosztów w przedsiębiorstwie usługowym;
- analizą progu rentowności w firmie;
- oceną kondycji przedsiębiorstwa za pomocą wybranych wskaźników finansowych.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), warsztaty (W).

IV. Treści programowe:

Nr	Tematyka wykładów:
Wk1	Rynek opieki zdrowotnej i jego elementy
Wk2	Uwarunkowania formalno-prawne zakładania placówek zdrowia
Wk3	Rola państwa w funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej
Wk4	Znaczenie ubezpieczeń w funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej
Wk5	Przychody i koszty w działalności placówek medycznych

Nr	Tematyka ćwiczeń:
W1	Popyt i podaż na rynku. Ocena elastyczności popytu i podaży usług medycznych
W2	Sporządzanie podstawowych dokumentów związanych z zakładaniem placówek medycznych i ich rozliczaniem.
W3	Sporządzanie kalkulacji kosztów na przykładzie wybranej placówki medycznej
W4	Sporządzanie analizy wskaźnikowej na przykładzie wybranej placówki medycznej
W5	Tworzenie biznesplanu własnej działalności gospodarczej w zakresie fizjoterapii

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Milewski R., Kwiatkowski E.: Podstawy ekonomii. Wydanie IV, wydawnictwo PWN, 2018.
2. Folland S., Goodman A., Stano M., Ekonomia zdrowia i opieki zdrowotnej, Wolters Kluwer, 2011.
3. Suchecka J., Ekonomia zdrowia i opieki zdrowotnej, Wolters Kluwer, 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Leowski J., Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne, CeDeWu, 2009.
2. Dolan P., Olsen J.A., Dystrybucja usług medycznych. Zagadnienia ekonomiczne i etyczne. CeDeWu, Warszawa 2008.
3. Włodarczyk C., Paździoch S., Systemy zdrowotne. Zarys problematyki., Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001.
4. Alexander Osterwalder, Yves Pigneur, Tworzenie modeli biznesowych. Podręcznik wizjonera, polskie wyd: Onepress 2012
5. Blank Steve, Dorf Bob, Podręcznik Startupu. Budowa wielkiej firmy krok po kroku, polskie wyd: Onepress 2013

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii.	B.W15
	02	Zna zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną oraz zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności.	B.W16 B.W17
	03	Zna zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii	B.W19
w zakresie umiejętności	04	Potrąfi przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii oraz oszacować koszt postępowania fizjoterapeutycznego.	B.U7 B.U6

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

VII. Sposoby oceny (F-formująca; P-podsumowująca):

F1 - odpowiedź ustna

F7 - opracowanie biznesplanu

P2 - zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1, Wk2, Wk3, Wk4, Wk5	P2
02	Wk4, Wk5, W2	F1, P2
03	Wk5, W1-W5	F1, P2
04	W3, W4, W5	F7

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 10 h
- udział w warsztatach 10 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- opracowanie biznesplanu 4 h

RAZEM: 4 h**godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 25 h**

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS = **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,8
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0,6

- udział w warsztatach 10 h
- opracowanie biznesplanu 4 h

X. Prowadzący zajęcia: mgr Jerzy Kawa

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Etyka zawodowa		KOD ECTS: 129-26-30-B23
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin -	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy	Forma zaliczenia:	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Wyposażenie studentów w wiedzę niezbędną do trafnego identyfikowania i rozwiązywania dylematów moralnych z jakimi przyjdzie im się zetknąć w przyszłej pracy zawodowej.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Etyka jako nauka. Istota konfliktu moralnego, normy i oceny moralne. Etyka zawodowa a etyka ogólna - pojęcie zawodu zaufania społecznego, kodeks zawodowy. Przysięga Hipokratesa.
Wk2	Kodeks Etyczny Fizjoterapeuty. Ogólne zasady etyki fizjoterapeuty: zasada dobroczynności, nieszkodzenia, autonomii pacjenta i solidarności. Godność fizjoterapeuty. Etyczny wymiar prowadzonych badań naukowych. Dobre obyczaje w praktyce prywatnej. Granice konkurencji zawodowej. Reklama a manipulacja.
Wk3	Ustawa o zawodzie fizjoterapeuty. Odpowiedzialność zawodowa fizjoterapeutów. Wymóg podnoszenia wiedzy i umiejętności. Etyczny wymiar prowadzonych badań naukowych.
Wk4	Obowiązek udzielania pomocy. Ramy moralne i prawne. Zgoda i brak zgody pacjenta. Prawa pacjenta. Relacje. Karta praw pacjenta.
Wk5	Fizjoterapeuta a zdrowie publiczne. Fizjoterapeuta a współpracownicy i uczniowie. Solidarność zawodowa. Fizjoterapeuta jako nauczyciel. Postępowanie w obliczu niedomogów środków i sprzętu. Dopuszczalne formy protestu zawodowego.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Brzeziński T., Etyka lekarska, PZWL, Warszawa 2002.
2. Hołówka J., Etyka w działaniu, Prószyński i Ska, Warszawa 2001.
3. Gubiński A., Kodeks Etyki Lekarskiej. Komentarz, Wyd. NIL, Warszawa 1995.

4. Kiebzak W., Gieremek K., Florczyk M., Kiljański M. Kodeks Etyczny Fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Declaration of Principle-Appendix to WCPT Ethical Principles.
6. <http://www.wcpt.org/policies/principles/appendixethical.php>
7. Konwencja o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny: Konwencja o prawach człowieka i biomedycynie.
http://www.coe.org.pl/re_konw/ETS_164.pdf

Literatura uzupełniająca:

1. Przewodnik po etyce, red. Singer P., Warszawa 2000.
2. Tulibacki W., Etyka i nauki biologiczne, ART, Olsztyn 1994.
3. Tyburski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., Historia filozofii i etyki. Do współczesności. Źródła i komentarze, Toruń 2002.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów	B.W9
	02	Zna regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej	B.W10
w zakresie umiejętności	03	Potrafi identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów.	B.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej
- przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej
- wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 – udział w dyskusji

P2 – praca pisemna

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5	F5, P2
02	Wk1-Wk5	F5, P2
03	Wk1-Wk5	F5, P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 10 h
 - konsultacje 1 h
- RAZEM: 11 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie pracy zaliczeniowej 13 h
- RAZEM: 13 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,
liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,4
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,6

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Anna Krupniewska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Filozofia		KOD ECTS: 081-01-30-B21
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: 5-letnie jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR:		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin 10	Ćwiczenia - liczba godzin -	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie z elementarną wiedzą o filozofii i sposobach jej uprawiania. Kształtowanie umiejętności stawiania pytań filozoficznych, poszukiwania odpowiedzi oraz zdolności formułowania własnego stanowiska i argumentacji w sporze.

III. Forma zajęć:
wykład informacyjny i konwersatoryjny (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Umiłowanie mądrości, czyli starożytne rozumienie filozofii. - Powstanie (uwarunkowania) i rozwój refleksji filozoficznej. - Kształtowanie się klasycznych dyscyplin filozoficznych. - Relacje między filozofią a naukami ścisłymi, religią, ideologią i sztuką.
Wk2	Ontologia. Co to znaczy, że coś jest? - Podstawowe pojęcia ontologii (byt, istota, istnienie, rzeczywistość). - Realizm a idealizm ontologiczny. - Główne punkty sporów ontologicznych: substancja, przyczyna, cel.
Wk3	Epistemologia. Czyli co mogę wiedzieć? - Źródła wiedzy. - Problem poznawalności rzeczywistości. - Sceptycyzm i agnostycyzm. - Czym jest prawda?
Wk4	Aksjologia. Skąd biorą się wartości? - Subiektywne i obiektywne istnienie wartości. - Rodzaje wartości. - Czym jest dobro (różne ujęcia wartości moralnych).
Wk5	Kim jestem? Wokół filozofii człowieka. - Różne wizje „natury” człowieka (T. Hobbes - J.J. Rousseau). - Źródła i motywacje działań ludzkich (marksizm - psychoanaliza). - Wolność i znaczenie wyboru (B. Pascal - A. Smith - J. P. Sartre).

V. Literatura

Literatura podstawowa:

2. Tatarkiewicz W., Historia filozofii, t. I-III, PWN, Warszawa 1997.
3. Węgrzecki A., Zarys filozofii, Wyd. AE w Krakowie, Kraków 2002.
4. Hartman J., Wstęp do filozofii, PWN, Warszawa 2005.
5. Copleston F., Historia filozofii, t. I-IX, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1989-2001.

Literatura uzupełniająca:

- Hoffe O., Mała historia filozofii, tłum. J. Sidorek, PWN, Warszawa 2006.
Kołakowski L., O co nas pytają wielcy filozofowie, Znak, Kraków 2008.
Ayer A. J., Filozofia w XX wieku, PWN, Warszawa 1997.
Sikora A., Spotkania z filozofią, Iskry, Warszawa 1967.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna filozoficzne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.	B.W1

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

- F1 - odpowiedź ustna
F5 - udział w dyskusji
P7 - esej/analiza tekstu

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5	F1, F5, P7

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:
 - udział w wykładach..... 10 h
 - konsultacje..... 2 h
 - RAZEM: 12 h
 2. Samodzielna praca studenta
 - przygotowanie pracy zaliczeniowej.....13 h
 - RAZEM: 13 h
- godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,5
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,5

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Adam Marzewski

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Fizjologia bólu		PUNKTY ECTS: 1
KIERUNEK: FIZJOTERAPIA		
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 15	Ćwiczenia – liczba godzin -	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Patologia ogólna, Fizjologia człowieka, Podstawy biochemii
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie zagadnieniami dotyczącymi neurofizjologii, nocycepcji, mechanizmów powstawania i hamowania bólu. Zaprezentowanie tematyki klinicznych cech bólu trzewnego, mięśniowego, kostno-stawowego i neurogennego. Przedstawienie metod niefarmakologicznych leczenia bólu.

III. Forma zajęć: Wk – wykład kursowy

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Wprowadzenie do zagadnienia fizjologii bólu. Mechanizm powstawania i przewodzenia bólu. Podstawy patofizjologii bólu, cechy i kryteria bólu ostrego i przewlekłego
Wk2	Klasyfikacja i charakterystyka bólu, diagnostyka fizjologiczna i fizjoterapeutyczna w zespołach bólowych. Metody badania bólu, pomiar napięcia bólu, trudności diagnozowania bólu.
Wk3	Charakterystyka i zwalczanie bólu neurogennego, psychogenego, bólu mięśniowego oraz bólu trzewnego. Hamowanie czucia bólu
Wk4	Znoszenie czucia bólu, techniki blokowania bólu. Kompleksowy program zwalczania bólu w fizjoterapii.
Wk5	Rola fizjoterapii w zwalczaniu bólu. Leczenie bólu w schorzeniach narządu ruchu, diagnostyka fizjoterapeutyczna i ocena bólu narządu ruchu.
Wk6	Zwalczanie bólu w chorobach nowotworowych.
Wk7	Niefarmakologiczne metody stosowane w terapii przeciwbólowej.

Wk8	Farmakologiczne metody leczenia bólu.
-----	---------------------------------------

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Władysław Z. Traczyk. Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. Warszawa: PZWL, 2015
2. Wordliczek J. Dobrogowski J. Leczenie bólu. Rozdz. 1. Mechanizmy powstania bólu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
3. Mayzner-Zawadzka Ewa (red.): Anestezjologia kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu. Tom 1. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2009

Literatura uzupełniająca:

1. Badowska-Kozakiewicz, Anna M. Patofizjologia człowieka. Warszawa: PZWL, 2013

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
W zakresie wiedzy	01	Zna rodzaje i charakterystykę bólu oraz metody jego oceny. Definiuje ból neurogeny, ból mięśniowy i trzewny. Zna podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka.	A.W6
	02	Zna mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych. Zna fizjoterapeutyczne metody oceny bólu.	A.W11 A.W18
W zakresie umiejętności	03	Przeprowadza podstawowe badanie narządów zmysłów. Potrafi wykorzystywać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych schorzeniach.	A.U5 A.U7
	04	Umie dobrać i zastosować kompleksowy program leczenia w schorzeniach narządu ruchu, schorzeniach onkologicznych.	A.U14 A.U15

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: wykazuje zrozumienie, okazuje odpowiednio współczucie pacjentom.

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

P1-test

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	P1-P3	P1
02	P2, P7, P8	P1
03	P2, P4,	P1
04	P5,P6	P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:
 - udział w ćwiczeniach15 h
 - konsultacje.....1 h
 - RAZEM: 16 h
 2. Samodzielna praca studenta
 - przygotowanie do zaliczenia pisemnego.....9 h
 - RAZEM: 9h
- godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 25h
 1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,
 liczba punktów ECTS:1
 -w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego -0,6

-w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta –0,4

X. Prowadzący zajęcia: dr Katarzyna Młynarska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Fizjologia człowieka		PUNKTY ECTS 3
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 30	Ćwiczenia – liczba godzin 30	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Biologia medyczna, Anatomia prawidłowa człowieka, Podstawy biochemii
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia Egzamin	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: : tematyka przedmiotu obejmuje podstawy wybranych zagadnień z fizjologii człowieka. Treści wykładów i ćwiczeń ukierunkowane są na omówienie podstawowych praw fizjologicznych człowieka, reakcjami fizjologicznymi organizmu w różnych warunkach środowiska zewnętrznego, w zależności od płci i wieku oraz wybranych zagadnień z patofizjologii człowieka.

Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z mechanizmami funkcjonowania organizmu człowieka na poziomie komórkowym i systemowym, praktyczne poznanie metod i technik badawczych stosowanych do oceny wybranych funkcji organizmu, zdobycie umiejętności samodzielnego wykonania wybranych testów diagnostycznych oraz interpretacji uzyskanych wyników.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia laboratoryjne (L), ćwiczenia warsztatowe (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat ćwiczenia
Wk1	Sprawy organizacyjne. Wprowadzenie do fizjologii. Podstawowe mechanizmy integracji i regulacji procesów fizjologicznych organizmu.
Wk2	Układ nerwowy. Czynności komórek nerwowych
Wk3	Układ nerwowy. Czucie i ruch. Odruchy.
Wk4	Układ nerwowy. Nerwowa kontrola postawy ciała i czynności motorycznych.
Wk5	Czynności mózgowia. Fizjologia wyższych czynności psychicznych. Procesy uczenia się i zapamiętywania.
Wk6	Układ mięśniowy - mechanizm skurczu. Typy komórek mięśniowych. Jednostka motoryczna (ruchowa). Prawo „wszystko albo nic”. Zależność między pobudzeniem mięśnia a jego siłą.
Wk7	Kontrola środowiska wewnętrznego. Wydzielanie wewnętrzne.
Wk8	Kontrola środowiska wewnętrznego. Czynność gruczołów dokrewnych. Cz. 2
Wk9	Układ krwiotwórczy - hematopoeza. Funkcje krwi.
Wk10	Układ sercowo-naczyniowy - regulacja pracy serca. Regulacja krążenia. Układ bodźcotwórczy.

Wk11	Oddychanie zewnętrzne. Nerwowa i chemiczna regulacja oddychania. Oddychanie wewnętrzne. Przemiana materii.
Wk12	Układ trawienny. Odżywianie. Regulacja bilansu energetycznego. Otyłość i niedożywienie.
Wk13	Płyny i elektrolity ustrojowe. Czynność nerek. Regulacja bilansu wodno - elektrolitowego organizmu.
Wk14	Równowaga kwasowo-zasadowa. Termoregulacja.
Wk15	Fizjologia rozrodu - funkcje gonad, oś podwzgórze - przysadka - gonady.
Nr	Temat ćwiczenia (ćwiczenia 3-godz.)
L1	Sprawy organizacyjne. Układ nerwowy. Oznaczanie pobudliwości odruchowej metodą Turcka. Zjawiska pobudzania i hamowania w układzie nerwowym. Hamowanie odruchów zginania - doświadczenie Sieczenowa. Odruchowa kontrola napięcia mięśniowego. Doświadczenie Brondgeesta. Wpływ strychniny na pobudliwość OUN. Rola neuronów hamujących.
L2	Układ nerwowy. Odruchy rdzeniowe u człowieka. Odruch kolanowy z mięśnia czworogłowego uda. Odruch zginania mięśnia dwugłowego ramienia. Odruch ze ścięgna Achillesa. Odruch podeszwy Babińskiego. Odruch źreniczny. Układ równowagi i jego rola w regulacji napięcia mięśniowego w utrzymaniu postawy ciała (próba Romberga, doświadczenie Barany'ego). Badanie odruchu przedsionkowo-ocznego (oczopląs obrotowy i poobrotowy). Badanie czucia skórno (dotyku, bólu, temperatury). Badanie czucia dyskryminacji przestrzennej bodźca (czucie umiejscowienia, próg odległości dotykowej). Badanie zmysłu słuchu. Badanie zdolności lokalizacji źródła dźwięku u człowieka. Określanie progu słuchowego zegarkiem, szeptem i mową potoczną. Zmiany funkcjonalne w układzie nerwowym wraz z wiekiem.
L3	Układ mięśniowy. Zjawiska bioelektryczne w mięśniach. Skurcz wtórny. Bioelektryczne potencjały czynnościowe mięśnia szkieletowego. Zjawisko zmęczenia mięśnia i jego fizjologiczne podstawy. Zapis zmęczenia mięśnia szkieletowego przy drażnieniu pośrednim i bezpośrednim. Zmiany funkcjonalne w układzie mięśniowym wraz z wiekiem.
L4	Krew. Wybrane metody badań hematologicznych. Oznaczanie 16 podstawowych wskaźników hematologicznych we krwi krążącej człowieka (badanie własnej krwi). Zapoznanie się z przeciętnymi wartościami wskaźnika hematokrytowego u człowieka. Omówienie powiązań zawartości hemoglobiny we krwi z liczbą i objętością krwinek czerwonych. Mechanizmy hemostazy: badanie czasu krwawienia i czasu krzepnięcia krwi.
L5	Układ krążenia. Struktura i funkcja układu budożco-przewodzącego serca. Elektrofizjologia komórek układu budożco-przewodzącego serca. Potencjały czynnościowe komórek mięśnia sercowego. Elektrokardiografia (EKG). Sprężenie elektromechaniczne w komórkach mięśnia sercowego. Modulujący wpływ autonomicznego układu nerwowego (współczulnego i przywspółczulnego) na układ budożcoprzewodzący mięśnia sercowego człowieka. Regulacja funkcji mięśnia sercowego przez odruch z baroreceptorów tętniczych, chemoreceptorów tętniczych i receptorów czuciowych mięśnia sercowego. Praca mechaniczna mięśnia sercowego. Objętość wyrzutowa serca, pojemność minutowa serca, wzajemne zależności w czasie spoczynku i wysiłku. Zmiany funkcjonalne w układzie krążenia wraz z wiekiem.
L6	Układ krążenia. Obserwacja prądów czynnościowych serca. Badanie układu przewodzącego serca za pomocą przewiązek Stanniusa. Wpływ adrenaliny i acetylocholino na pracę serca. Wpływ drażnienia nerwu błędnego na czynność serca. Wpływ jonów wapnia i potasu na pracę serca. Wpływ obniżonej i podwyższonej temperatury na pracę serca.
L7	Układ krążenia. Rejestracja potencjałów czynnościowych serca - elektrokardiografia (EKG). Osluchiwanie serca. Tony serca. Pomiar częstości skurczów serca i ciśnienia tętniczego krwi w różnych warunkach. Badanie autonomicznej regulacji układu krążenia. Badanie odruchów z baroreceptorów wysokociśnieniowych. Ocena sprawności antygravitacyjnych mechanizmów kompensacyjnych. Próba ortostatyczna wg Cramptona i modyfikacja próby ortostatycznej wg Malareckiego.
L8	Układ oddychania. Obserwacja ruchów oddechowych klatki piersiowej człowieka podczas czytania, śmiechu, kaszlu, picia wody - obserwacja intensywności i amplitudy ruchów klatki piersiowej w zależności od czynników wewnętrznych i zewnętrznych.

	Wykazanie roli elementów sprężystych płuc oraz przepony w oddychaniu. Obserwacja mechanizmu wdechu i wydechu na uproszczonym modelu klatki piersiowej (model Dondersa).
L9	Układ oddychania. Badanie spirometryczne. Spirometria statyczna i dynamiczna.
L10	Układ oddychania. Objętości i pojemności oddechowe. Obliczanie wartości podstawowych wskaźników sprawności funkcjonalnej płuc: pojemności życiowej (VC); funkcjonalnej pojemności rezydualnej (FRC); wentylacji minutowej (V_E). Zmiany funkcjonalne w układzie oddechowym wraz z wiekiem.
L11	Komponenty tkankowe ciała. Pomiary masy i komponentów tkankowych ciała metodą BIA. Ocena proporcji komponentów tkankowych ciała na podstawie BMI. Nadwaga i otyłość. Ocena wpływu komponentów tkankowych ciała na obciążenie fizjologiczne organizmu człowieka. Ocena zagrożeń dla zdrowia wynikających z nieprawidłowych proporcji komponentów tkankowych ciała. Zmiany składu ciała wraz z wiekiem.
L12	Podstawowa przemiana materii. Obliczanie podstawowej przemiany materii metodą kalorymetryczną. MET. Obliczanie podstawowej przemiany materii i MET na podstawie komponentów tkankowych ciała.
W13	Wykorzystanie wiedzy z zakresu fizjologii człowieka w prewencji zaburzeń metabolicznych.
W14	Wykorzystanie wiedzy z zakresu fizjologii człowieka w prewencji zaburzeń równowagi i chorób układu krążenia.
W15	Podsumowanie, sprawdzian praktyczny, zaliczenie ćwiczeń.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Ganong W. F. Fizjolog Konturek S.J. (Red.).] Longstaff A. Neurobio Traczyk W. Z. Fizjolog Warszawa 2005

Konturek S.J. (Red.). Fizjologia człowieka. Wydanie II. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013.

Longstaff A. Neurobiologia – krótkie wykłady. Warszawa, PWN 2002.

Traczyk W. Z. Fizjologia człowieka w zarysie. Wydanie VIII. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005

Literatura uzupełniająca:

Halicka-Ambroziak D., Jusiak R., Martyn A., Opaszowski B., Szarska I., Tyszkiewicz M., Wit B.

Wskazówki do ćwiczeń z fizjologii dla studentów wychowania fizycznego. Warszawa, AWF 2001.

Hansen J. T., Koeppen B.M. Atlas fizjologii człowieka Nettera. Wrocław, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner 2005.

Jaskólski A, Jaskólska A. Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego z zarysem fizjologii człowieka. Wrocław, AWF 2006.

Kowalski J., Kosiorowski A., Radwan L. (red.). Ocena czynności płuc w chorobach układu oddechowego. Warszawa, Borgis Wydawnictwo Medyczne 2004.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna podstawowe zależności pomiędzy budową i funkcją poszczególnych układów organizmu człowieka oraz podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządów ruchu i narządów zmysłu.	A.W1 A.W8
	02	Zna podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości.	A.W6
	03	Zna metody oceny czynności poszczególnych układów oraz możliwości ich wykorzystania do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta w różnych obszarach klinicznych	A.W10
w zakresie umiejętności	04	Umie określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii.	A.U3
	05	Potrafi dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki	A.U4

		analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii.	
	06	Potrafi przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę	A.U5
	07	Potrafi przeprowadzić ocenę zdolności wysiłkowej, tolerancji wysiłkowej, poziomu zmęczenia i przetrenowania	A.U6

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

-korzystania z obiektywnych źródeł informacji i

-dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F1 - odpowiedź ustna

F3 - sprawdzian praktyczny (samodzielne wykonanie testów czynnościowych)

P2 - egzamin pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk15; L1 - L12; W13, W14, W15	F1, P2
02	Wk1 - Wk15; L2, L3, L5, L10, L11	F1, P2
03	Wk1 - Wk15; L1 - L12; W13, W14, W15	F1, P2
04	L2, L8, L9, L10	F3, P2
05	L4, L5, L6, L7	F3
06	L1, L2	F3
07	L3	F3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

Studia stacjonarne

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach.....	30 h
- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych i warsztatowych.....	30 h
- konsultacje	1 h
- egzamin pisemny.....	1 h
	RAZEM: 62h

1. Samodzielna praca studenta

przygotowanie do ćwiczeń	8 h
przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	10 h
przygotowanie do egzaminu.....	20 h
	RAZEM: 38 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 100 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: 3

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 1,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1,2

2. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 1,6

- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych 30 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 10 h

X. Prowadzący zajęcia: prof. dr hab. Aleksander Ronikier, mgr Mateusz Pitas

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Fizjologia wysiłku i diagnostyka fizjologiczna		PUNKTY ECTS: 2
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU obligatoryjny
RODZAJ STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/semestr: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 15	Ćwiczenia – liczba godzin 15	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Anatomia prawidłowa człowieka; Fizjologia człowieka; Podstawy biochemii
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	
polski		

IV. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: tematyka przedmiotu obejmuje podstawy wybranych zagadnień z fizjologii człowieka ze szczególnym uwzględnieniem fizjologii wysiłku fizycznego. Treści wykładów i ćwiczeń ukierunkowane są na zagadnienia związane z reakcjami fizjologicznymi organizmu człowieka na wysiłek fizyczny, procesami sterowania i regulacji czynnościami ruchowymi, procesami adaptacji do obciążeń fizycznych oraz różnymi aspektami wydolności fizycznej (zdolności wysiłkowej) i sprawności fizycznej.

Celem ćwiczeń jest praktyczne poznanie metod i technik badawczych stosowanych do oceny wybranych aspektów zdrowia, zdolności wysiłkowej, sprawności sterowania i regulacji czynnościami ruchowymi, a także zdobycie umiejętności samodzielnego zaplanowania i wykonania testów diagnostycznych, interpretacji uzyskanych wyników oraz programowania treningu ukierunkowanego na poprawę lub utrzymanie zdrowia i zdolności wysiłkowej.

III. Forma zajęć: wykład informacyjny (Wk), ćwiczenia laboratoryjne (L),

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Nerwowa kontrola ruchów dowolnych. Sterowanie ruchami dowolnymi. Wpływ układu nerwowego na siłę skurczu mięśni szkieletowych. Rola receptorów w sterowaniu ruchami dowolnymi. Integracja czuciowo-ruchowa. Trening układu nerwowego. Zmęczenie układu nerwowego. Fizjologiczne podstawy motorycznego uczenia się. Nauczanie ruchów. Wydolność fizyczna. Tolerancja wysiłkowa. Definicje. Rodzaje wydolności fizycznej. Wydolność fizyczna kobiet. Wydolność tlenowa. Wydolność beztlenowa. Kryteria oceny wydolności fizycznej i tolerancji wysiłkowej. Wydolność fizyczna w ontogenezie.

Wk2	Wydolność beztlenowa (anaerobowa) – wydolność w wysiłkach krótkotrwałych o maksymalnej mocy. Czynniki determinujące wydolność beztlenową. Wpływ budowy morfologicznej mięśni szkieletowych na zdolność do generowania maksymalnej mocy. Źródła energii podczas wysiłków krótkotrwałych o maksymalnej mocy. Koszt energetyczny wysiłków krótkotrwałych o maksymalnej mocy. Współczynnik pracy użytecznej.
Wk3	Równowaga kwasowo-zasadowa podczas wysiłków krótkotrwałych o maksymalnej mocy. Zmęczenie w wysiłkach krótkotrwałych o maksymalnej mocy. Kryteria oceny wydolności beztlenowej. Wskaźniki charakteryzujące wydolność beztlenową. Testy czynnościowe stosowane do oceny wydolności beztlenowej.
	Wydolność tlenowa (aerobowa). Czynniki determinujące wydolność tlenową. Źródła energii podczas wysiłków długotrwałych. Koszt energetyczny wysiłków długotrwałych. Współczynnik pracy użytecznej. Zdolność pochłaniania tlenu. Dług tlenowy.
Wk4	Gospodarka wodno-elektrolitowa podczas długotrwałych wysiłków fizycznych. Równowaga kwasowo-zasadowa podczas wysiłków długotrwałych. Termoregulacja. Wysiłek fizyczny w różnych temperaturach otoczenia Reakcje termoregulacyjne podczas wysiłków wykonywanych przy wysokiej i niskiej temperaturze powietrza. Hipertermia. Hipotermia. Zmęczenie w wysiłkach długotrwałych. Kryteria oceny wydolności tlenowej i tolerancji wysiłkowej. Próg przemian beztlenowych. Wskaźniki charakteryzujące wydolność tlenową. Maksymalny pobór tlenu. Testy czynnościowe stosowane do oceny wydolności tlenowej i tolerancji wysiłkowej.
Wk5	Fizjologiczna klasyfikacja wysiłków fizycznych. Wpływ różnych warunków środowiskowych i wysiłku fizycznego na reakcje fizjologiczne organizmu. Adaptacja organizmu do powtarzanych wysiłków fizycznych. Fizjologiczne podstawy treningu fizycznego. Granice zmian adaptacyjnych organizmu do wysiłków fizycznych. Wpływ żywienia na adaptację do wysiłków fizycznych. Przeciążenie i przetrenowanie. Podstawy doboru obciążeń fizycznych w oparciu o wydolność fizyczną i tolerancję wysiłkową. Programowanie treningu fizycznego z uwzględnieniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
Wk6	Aktywność ruchowa jako czynnik stymulujący korzystne reakcje organizmu. Wpływ aktywności fizycznej na sprawność i wydolność fizyczną, tkankę mięśniową, tkankę kostną, układ oddechowy, układ krążenia, skład i właściwości krwi, komponenty tkankowe ciała, odporność organizmu. Wpływ niedoboru aktywności fizycznej (hipokinezy) na organizm. Profilaktyczne znaczenie aktywności ruchowej w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Fizjoprofilaktyka w zwalczaniu otyłości. Trening zdrowotny. Fizjologiczne następstwa zmniejszenia lub zaprzestania treningu fizycznego. Wysiłek fizyczny w wybranych chorobach.
Wk7	Diagnostyka fizjologiczna w schorzeniach aparatu ruchu w sporcie: metody motoskopii, motometrii i motografii, diagnostyka lokomocji.
Wk8	Diagnostyka fizjologiczna w zależności od wieku, płci i dyscypliny sportowej: diagnostyka czynnościowa w sporcie dzieci i młodzieży, diagnostyka czynnościowa w sporcie osób dorosłych.

Nr	Temat ćwiczenia
L1	Reakcje układu oddechowego na wysiłek fizyczny o różnej mocy i różnym czasie trwania.
L2	Ocena wydolności tlenowej (aerobowej) metodą pośrednią na podstawie różnych testów wysiłkowych: test Astrand-Ryhming, test Margarii; testy PWC _{170, 150, 130} . Obliczanie wskaźnika skuteczności restytucji. Dobór testu w zależności od wieku, stanu zdrowia, poziomu wydolności fizycznej i możliwości ruchowych badanej osoby.
L3	Ocena wydolności tlenowej (aerobowej) metodą bezpośrednią. Badanie spiroergometryczne. Stopniowany test wysiłkowy wykonywany na cykloergometrze do wyczerpania. Obliczanie kosztu energetycznego i kosztu metabolicznego wysiłku fizycznego. Obliczanie współczynnika pracy użytecznej. Ocena tolerancji wysiłkowej. Badanie spiroergometryczne. Test Bruce'a - stopniowany test wysiłkowy na bieżni mechanicznej.
L4	Ocena zdolności siłowo-szybkościowych kończyn dolnych (skoczności i mocy maksymalnej). Pomiary wybranych wskaźników mechanicznych podczas serii wyskoków pionowych na platformie dynamometrycznej. Ocena zdolności kinestetycznego różnicowania ruchów podczas

	wyskoków pionowych.
L5	Ocena gibkości (zakresu ruchomości w stawach). Pomiar i ocena gibkości na podstawie różnych testów funkcjonalnych. Ocena wpływu rozgrzewki na poziom gibkości.
L6	Ocena zdolności siłowych wybranych grup mięśniowych. Pomiary siły: chwytu ręki dynamometrem ręcznym; mięśni zginających w stawie łokciowym; mięśni prostujących w stawie kolanowym. Obliczanie wartości momentu siły mięśniowej. Obliczanie zależności między masą ciała i masą mięśni, a poziomem siły mięśniowej. Ocena zdolności kinestetycznego różnicowania ruchów w warunkach skurczu izometrycznego mięśni.
L7	Ocena zdolności zachowania równowagi statycznej. Test Romberga. Test Flaminga. Ocena zdolności zachowania równowagi statyczno-dynamicznej. Sterowanie środkiem masy ciała względem platformy dynamometrycznej. Test Elipsa.
L8	Ocena zdolności psychomotorycznych na podstawie różnych testów komputerowych. Czas reakcji prostej na bodziec wzrokowy. Czas reakcji złożonej (wyboru) na bodziec wzrokowy. Koordynacja wzrokowo-ruchowa (KWR) – test wzorowany na metodzie pomiaru aparatem Piórkowskiego, test wzorowany jest na metodzie pomiaru aparatem krzyżowym. . Obliczanie norm wydolności i sprawności fizycznej

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Birch K, George K, MacLaren D. Fizjologia sportu. PZWL, Warszawa 2020
2. Górski J. (Red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. PZWL, Warszawa 2019
3. Górski J. (Red.). Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego. PZWL, Warszawa 2019
4. Jaskólski A, Jaskólska A. Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego z zarysem fizjologii człowieka. AWF, Wrocław 2006.
5. Ronikier A. Fizjologia wysiłku w sporcie, fizjoterapii i rekreacji. COS, Warszawa 2008.
6. Traczyk J. Diagnostyka czynnościowa człowieka. Wyd. PZWL Warszawa, 2004

Literatura uzupełniająca:

1. Dziak.A.” 1.Hryniewicz J. (red.). Mierniki i wskaźniki w systemie ochrony zdrowia. ISP, Warszawa, 2001
2. Buckup C. Testy kliniczne. PZWL, 2007

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu:	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna podstawowe procesy biochemiczne i metaboliczne na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym zachodzące w spoczynku i podczas wysiłku fizycznego.	A.W8 A.W9
	02	Zna metody diagnostyczne pozwalające na ocenę stanu funkcjonalnego sportowca	A.W10
w zakresie umiejętności	03	Potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki pomiarów oraz wykorzystywać i obsługiwać podstawową aparaturę i sprzęt do badań funkcjonalnych do oceny zdolności wysiłkowej człowieka.	A.U4 A.U6 A.U13

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: stałego uaktualniania swojej wiedzy z zakresu fizjologii wysiłku fizycznego, niezbędnej do optymalizacji procesu rehabilitacji pacjenta.

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F3 – sprawdzian praktyczny

P2 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów kształcenia

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk3, Wk4, Wk5, Wk6, Wk8	F1, P2
02	L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8,	F1, F3, P2
03	Wk1, L4, L5, L6, L7, L8,	F1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach..... 15 h
 - udział w ćwiczeniach laboratoryjnych 15 h
 - konsultacje 1 h
- RAZEM: 31 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego8 h
 - przygotowanie do zaliczenia pisemnego11 h
- RAZEM: 19 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 50 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **2**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 1,2

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,8

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,5

- udział w ćwiczeniach laboratoryjnych8 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 4 h

X. Prowadzący zajęcia: Prof. dr hab. Aleksander Ronikier, mgr Mateusz Pitas

PRZEDMIOT: Fizjoterapia ogólna		PUNKTY ECTS 6
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW C
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 20/10	Ćwiczenia – liczba godzin 45	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Fizjologia człowieka, Patologia ogólna
Język wykładowy	Forma zaliczenia egzamin	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Przyswojenie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć, metod diagnostycznych oraz terapeutycznych stosowanych w fizjoterapii.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia audytoryjne (A), warsztaty (W), e-learning (E)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Usytuowanie fizjoterapii w naukach medycznych. Sprawy organizacyjne związane z realizacją przedmiotu. Rehabilitacja kompleksowa, fizjoterapia, medycyna fizykalna i balneologia - podstawowe założenia. Pojęcia zdrowia i choroby w odniesieniu do fizjoterapii.
Wk2	Podstawowe pojęcia fizjoterapii. Etymologia i definicja słowa: rehabilitacja, fizjoterapia. Działy rehabilitacji. Rehabilitacja medyczna, społeczna, i zadania poszczególnych działów rehabilitacji. Podstawowe składowe rehabilitacji leczniczej. Znaczenie fizjoterapii w rehabilitacji medycznej. - Organizacja rehabilitacji i fizjoterapii. Rehabilitacja szpitalna, ambulatoryjna i domowa oraz w uzdrowisku i ośrodku rehabilitacyjnym. Obozy i turnusy rehabilitacyjne.
Wk3	Problematyka niepełnosprawności - podstawowe pojęcia i definicje. Kalectwo. Inwalidztwo. Niepełnosprawność. Kryteria definicji niepełnosprawności (def. WHO, ONZ). Wymiar czasowy niepełnosprawności (okresowy, trwałe). Rodzaje niepełnosprawności (obniżona sprawność: ruchowa, sensoryczna, intelektualna, funkcjonowania społecznego, komunikowania się, psychofizyczna). Stopnie niepełnosprawności (znaczna, umiarkowana, lekka).
Wk4	Klasyfikacja niepełnosprawności. Uszkodzenia- zaburzenia. Definicja i klasyfikacja uszkodzeń. Ograniczenia. Definicja, kryteria podziału oraz stopnie ciężkości ograniczeń

	(0°-6°). Upośledzenia. Klasyfikacja upośledzeń. Inwalidztwo. Dysfunkcje i ich rodzaje. Niepełnosprawność we współczesnym świecie. Przyczyny niepełnosprawności. Dane epidemiologiczne w Polsce i na świecie. Niepełnosprawność u dzieci
Wk5	Fizjologiczne podstawy fizjoterapii. Nerwowe mechanizmy czynności ruchowych. Torowanie. Hamowanie. Odruchy. Sterowanie ruchami człowieka. Edukacja ruchowa, integracja sensomotoryczna.
Wk6	Fizjopatologiczne podstawy fizjoterapii. Fizjopatologia. Czynniki chorobotwórcze. Przebieg choroby. Rokowanie. Wyrównywanie ubytków funkcjonalnych. Adaptacja. Regeneracja. Kompensacja. Rola aktywności ruchowej jako czynnika stymulacji, adaptacji, kompensacji i korektywy. Czynniki, warunki i środki rozwoju aktywności ruchowej.
Wk7	Efektywność rehabilitacji. Plastyczność ośrodkowego układu nerwowego. Plastyczność pamięciowa, rozwojowa, kompensacyjna. Jak poprawić plastyczność mózgu? Potencjał rehabilitacyjny.
Wk8	Metodyczne podstawy fizjoterapii. Cele i zadania fizjoterapii. Programowanie rehabilitacji. Podstawowe ogniwa programowania rehabilitacji i fizjoterapii - diagnoza, prognoza, ordynacja, kontrola uzyskiwanych wyników. Cele rehabilitacji leczniczej: naczelny, ogólny, etapowe, szczegółowe. Elementy programowania rehabilitacji. Aspekt funkcjonalny planowania rehabilitacji. Zadania fizjoterapeuty. Prakseologiczny model przebiegu rehabilitacji. Ogólne zasady fizjoterapii.
Wk9	Ogólna metodyka rehabilitacji i taktyka postępowania fizjoterapeutycznego. Ogólne zasady doboru form, środków i metod fizjoterapii. Fizjoterapia jako element rehabilitacji kompleksowej
Wk10	Rodzaje diagnostyki rehabilitacyjnej. Metody oceny stanu chorych. Ocena stanu funkcjonalnego, dokumentacja tego stanu i zabiegów fizjoterapeutycznych. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. Składowe badania czynnościowego w kinezyterapii.
Wk11	Systematyka fizjoterapii. Zasadnicze kryteria podziałowe i podział ćwiczeń leczniczych. Cel ćwiczeń leczniczych. Cele i zadania kinezyterapii. Formy kinezyterapii. Metody kinezyterapii. Zasięg oddziaływania ćwiczeń leczniczych. Cel ćwiczeń leczniczych
Wk12	Systematyka fizjoterapii. Zasadnicze kryteria podziałowe i podział zabiegów fizykalnych. Rodzaj zastosowanej energii. Rodzaj działających czynników fizykalnych. Cel zastosowanych zabiegów.
Wk13	Badania diagnostyczne i funkcjonalne w weryfikacji i modyfikacji programów rehabilitacji oraz kontroli ich wyników.
Wk14	Ocena sprawności fizycznej. Dokumentacja w fizjoterapii.
Nr	Temat ćwiczenia
A1	Część organizacyjna. Zapoznanie studentów z formą organizacyjną ćwiczeń oraz sposobem oceny wyników nauczania. Fizjoterapia w systemie nauk. Podstawowe pojęcia i definicje w fizjoterapii. Cele i zadania fizjoterapii. Podstawowe działy fizjoterapii. Interdyscyplinarność rehabilitacji medycznej. Związek rehabilitacji z naukami medycznymi humanistycznymi i o kulturze fizycznej. Miejsce współczesnej fizjoterapii w medycynie. Podstawowe zasady BHP w fizjoterapii.
A2	Polski model rehabilitacji. Zasady fizjoterapii, ich odniesienie do praktycznych aspektów fizjoterapii. Zespół rehabilitacyjny. Cele i zadania poszczególnych członków zespołu rehabilitacyjnego. Organizacja rehabilitacji w Polsce. Zawód fizjoterapeuty. Kształcenie fizjoterapeutów w Polsce i na świecie.
A3	Wymiary niepełnosprawności: biologiczny, społeczny, kulturowy. Integracja i reintegracja osób niepełnosprawnych. Formy integracji. Postawy otoczenia wobec osób niepełnosprawnych. Wyrównywanie ubytków funkcjonalnych - przykłady adaptacji, regeneracji, kompensacji.

W4	Wpływ ćwiczeń na organizm człowieka. Problematyka wysiłków fizycznych. Wpływ lokalny i globalny. Wysiłki statyczne i dynamiczne. Zagadnienia zmęczenia. Wpływ ćwiczeń fizycznych na aparat kostno-stawowy, mięśniowy, układ nerwowy, oddechowy i krążenia. Następstwa unieruchomienia dla funkcji organizmu. Wpływ zmniejszonej aktywności ruchowej na ustrój człowieka (hipokinezja, akinezja). Zmiany spowodowane unieruchomieniem lokalnym oraz beczynnością ogólną. Następstwa beczynności ruchowej.
W5	Wpływ czynników fizykalnych na ustrój człowieka Czynniki fizyczne: mechaniczne, kinetyczne, czynniki termiczne (niska i wysoka temperatura), czynniki fotochemiczne, elektrochemiczne, elektrokinetyczne, czynniki o działaniu złożonym. Odczyn miejscowy, odczyn ogólny. Niekorzystny wpływ czynników fizykalnych na ustrój człowieka. Ból - charakterystyka jakościowa bólu, klasyfikacja i metody oceny bólu.
W6	Rodzaje zabiegów z zakresu fizykoterapii.
W7	Metody diagnostyczne stosowane w rehabilitacji. Wywiad. Badanie przedmiotowe. Badania dodatkowe. Podstawowe badania laboratoryjne. Badania obrazowe.
W8	Wywiad - zasady przeprowadzania wywiadu i jego dokumentacja, składowe wywiadu. Specyfika wywiadu w różnych jednostkach chorobowych. Etyka zawodowa fizjoterapeuty, kompetencje oraz odpowiedzialność moralna i prawna. Dylematy etyczne fizjoterapeutów.
W9	Dokumentacja badanie podmiotowego i badania przedmiotowego
W10	Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta - dobór odpowiedniego testu, trafność oceny, przydatność i znaczenie dla doboru środków fizjoterapii oraz kontroli wyników rehabilitacji.
W11	Wady postawy - zaburzenia statyczne kończyn dolnych, wady postawy w płaszczyźnie strzałkowej, bocznej skrzywienia kręgosłupa.
W12	Ocena funkcjonalna postawy ciała.
W13	Ocena funkcjonalna chodu.
W14	Podstawowe testy funkcjonalne - w badaniu kręgosłupa.
W15	Podstawowe testy funkcjonalne - w badaniu kończyny dolnej.
W16	Podstawowe testy funkcjonalne - w badaniu kończyny górnej.
W17	Metody kinezyterapeutyczne. Ogólna charakterystyka wybranych neurofizjologicznych . Cele założenia, podstawy metodyczne, oczekiwane terapeutyczne.
W18	Metody kinezyterapeutyczne. Ogólna charakterystyka wybranych metod mechanicznych i edukacyjnych . Cele założenia, podstawy metodyczne, oczekiwane efekty terapeutyczne.
W19	Prowadzenie dokumentacji stanu zdrowia pacjenta i dokumentacji zabiegów fizjoterapeutycznych
E20	Analiza przebiegu rehabilitacji leczniczej wybranych pacjentów w oparciu o studium przypadku.
E21	Praca z czasopismem naukowym. Prezentacja artykułu wybranego ze specjalistycznego czasopisma na temat oceny efektywności leczenia z wykorzystaniem fizjoterapii - indywidualne referaty.
W22	Zaliczenie praktyczne (umiejętność prowadzenia wywiadu, testy funkcjonalne).

V. Literatura

Literatura podstawowa:

- Bogut B., Dumas I., Baściuk I., Fiodorenko-Dumas Ż. Kinezyterapia w praktyce fizjoterapeuty. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2009.
- Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. PZWL, Warszawa 2014. Górski J., Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2011.
- Kasprzak W., Mańkowska A., Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA, 2010, PZWL Kenyon J., Kenyon K., Kompendium fizjoterapii. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007.
- Kiwerski J. (red.), Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2007.

Kiwerski J.E. (red.). Fizjoterapia ogólna. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2012.

Klukowski K.S., Nowotny J., Czamara A. (red.) Słownik fizjoterapii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014.

Kwolek A., Rehabilitacja medyczna t.1 i 2. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2004.

Mikołajewska E. Elementy fizjoterapii. Fizykoterapia dla praktyków. PZWL, 2011.

Nowotny J., Podstawy fizjoterapii tom 1 i 3. Podstawy teoretyczne i wybrane aspekty praktyczne, Kasper, Kraków 2007.

Orzech J. Rozwój technik i metod fizjoterapii w okresie od 1801 - 2001 roku. AWF Kraków, 2003.

Ponikowska I. (red.). Encyklopedia balneologii i medycyny fizykalnej. Aluna, Warszawa 2015.

Przeździak B. Zaopatrzenie rehabilitacyjne. Via Medica, Gdańsk, 2003.

Reed A. Ward J. Low, Robertson V., (red. Łukowicz M.), Fizykoterapia. Aspekty kliniczne i biofizyczne. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009.

Rosławski A., Skolimowski T., Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych
Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2009.

Stokes M., red. Kwolek A., Lennon S., Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009.

Stryła W., Pogorzała A., Rehabilitacja medyczna, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego, Poznań, 2013.

Ward A.B., Barnes M.P., red. Opara J., Podręcznik rehabilitacji medycznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.

Wrzosek Z., Bolanowski J., Rehabilitacja, Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2008.

Zembaty A. Fizjoterapia. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2000.

Zembaty A.(red.). Kinezyterapia t.I. Wyd. Kasper, Kraków 2002.

Literatura uzupełniająca:

Buckup K. Testy kliniczne w badaniu stawów, kości i mięśni. Wyd. 3.(red. wyd. pol. Gaździk T.), Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2007.

Chaitow L., DeLany J. Manualna terapia nerwowo-mięśniowa. Przypadki kliniczne, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009.

Chaitow L., Fritz S., Masaż leczniczy. Badanie i leczenie mięśniowo-powięziowych punktów spustowych. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009.

Dobrogowski J., Wordliczek J. Medycyna bólu. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004.

ICF - Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia. WHO - Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009.

Kolster B., Ebel-Paprotny G. Poradnik fizjoterapeuty - badanie, techniki, leczenie, rehabilitacja. Ossolineum, Wrocław 2001.

Sieron A., Stanek A., Cieślak G. Wellness SPA Anti - aging. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014.

Wilk K.E., Brotzman S.B.(red. wyd. I polskiego Dziak A.), Rehabilitacja ortopedyczna. Tom 1 i 2, Elsevier Urban & Partner , Wrocław 2008.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności.	C.W1
	02	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii	C.W3
	03	Zna zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	C.W5
	04	Zna metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny	C.W4

		budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych	
w zakresie umiejętności	05	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej	C.U1
	06	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych	C.U2

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
- korzystania z obiektywnych źródeł informacji

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F3 - sprawdzian praktyczny

F4 - kolokwium

F6 - prezentacja

P1 - test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk4, A1 - A3	F4, P1
02	Wk12, W4, W5	F4, P1
03	Wk7 - Wk15, W6, W16, W17	F4, P1
04	Wk5, Wk6, W7 - Wk22	F4, F6, P1
05	W7, W15, W22	F3
06	W8, W9, W19, W20	F3, F6

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

Studia stacjonarne

2. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 20 h
- udział w ćwiczeniach audytoryjnych 6 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych 39 h
- udział w e-learningu 10 h
- konsultacje 1 h
- egzamin 2 h

RAZEM: 78 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do ćwiczeń 15 h
- przygotowanie do kolokwiów 15 h
- przygotowanie prezentacji 10 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 15 h
- przygotowanie do egzaminu 17 h

RAZEM: 72 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 150 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **6**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 3,1

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 2,9

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 2,6

- udział w ćwiczeniach warsztatowych oraz e-learningu 49 h

- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 15 h

X. Prowadzący zajęcia: dr hab. Dariusz Czaprowski, prof. OSW; mgr Aleksandra Kolwicz-Gańko

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Genetyka człowieka		KOD ECTS: 120-26-30-A2
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: znajomość biologii na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie z podstawami genetyki ogólnej i klinicznej – z problematyką wad, zespołów i chorób uwarunkowanych genetycznie oraz z dziedziczeniem umiejętności ruchowych.

III. Forma zajęć:

wykład kursowy (Wk), ćwiczenia warsztatowe (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Podstawowe pojęcia z genetyki ogólnej – gen, genom, genotyp, fenotyp, kariotyp. Mechanizmy dziedziczenia autosomalnego recesywnego i dominującego, dziedziczenie sprzężone. Rodzaje mutacji. Czynniki mutagenne i biologiczne skutki ich działania.
Wk2	Podstawy genetyki klinicznej - uwarunkowania genetyczne chorób dziedzicznych - dziedziczenie autosomalne recesywne i dominujące, dziedziczenie sprzężone z chromosomem X.
Wk3	Aspekty kliniczne aberracji chromosomowych.
Wk4	Dziedziczenie wieloczynnikowe, dziedziczenie mitochondrialne. Genetyczne podłoże chorób nowotworowych oraz możliwości zastosowania terapii genowej.
Wk5	Genetyczne uwarunkowania umiejętności ruchowych. Poradnictwo genetyczne i diagnostyka prenatalna. Problemy etyczne w genetyce.
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Dziedziczenie jednogenowe u człowieka. Wybrane przykłady chorób i zespołów dziedziczących się jednogenowo autosomalnie (dominująco i recesywnie).
W2	Dziedziczenie chorób uwarunkowanych genami sprzężonymi z chromosomami płci. Diagnozowanie mutacji – analiza rodowodowa.
W3	Powstawanie i skutki aberracji chromosomowych strukturalnych i liczbowych (trisomia 21, 18, 13, zespół Klinefeltera, zespół Turnera, zespół XXX, zespół XYY).
W4	Wywiad z pacjentem dla celów diagnostyki genetycznej. Wskazania do wykonania

	genetycznych badań prenatalnych.
W5	Porada w zakresie profilaktyki chorób genetycznych, chorób nowotworowych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Bal. J. Biologia molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej. PWN, Warszawa 2013.
2. Tobias E.S., Connor M., Smith M.F. Genetyka medyczna. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2016
3. Drewa G., Ferenc T. Genetyka medyczna. Podręcznik dla studentów. Elsevier. Urban & Partner, 2011.
4. Jorde L.B., Carey J.C., Bamshad M.J. Genetyka Medyczna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013.
5. Fletcher H.L., Hickey G.I., Winter P.C. Genetyka. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2010
6. Passarge E. (red.). Genetyka: ilustrowany przewodnik. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004.
7. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L. Genetyka. Krótkie wykłady. PWN, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Korf B.R. Genetyka człowieka. Rozwiązywanie problemów medycznych. PWN, 2003.
2. Kapelańska-Pręgowska J. Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Wolters kluwer Polska, Kraków 2011
3. Fuller G., Shields D., Podstawy molekularne biologii. Aspekty medyczne, PZWL, Warszawa 2000.
4. Korniszewski L., Dziecko z zespołem wad wrodzonych – diagnostyka dysmorfologiczna, PZWL, Warszawa 2004.
5. Konwencja o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny: Konwencja o prawach człowieka i biomedycynie.
http://www.coe.org.pl/re_konw/ETS_164.pdf

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna uwarunkowania genetyczne rozwoju chorób w populacji ludzkiej.	A.W20
	02	Zna genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych	A.W21
w zakresie umiejętności	03	Potrafi przeprowadzić wywiad i analizować zebrane informacje w zakresie potrzebnym dla prowadzenia fizjoterapii	A.U14
	04	Potrafi oceniać wpływ czynników fizycznych (mutagennych) na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone	A.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji
- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F7 – studium przypadku (wywiad + porada profilaktyczna)

P2 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1, Wk2, Wk3, Wk4, Wk5, W1-W5	F1, P2
02	Wk5,	F1, P2
03	W4, W5	F7

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach10 h
 - udział w ćwiczeniach warsztatowych.....10 h
 - konsultacje1 h
- RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- opracowanie studium przypadku (wywiad, porada)..... 4 h
- RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,6

- udział w warsztatach 10 h
- opracowanie studium przypadku (wywiad, porada)..... 4 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Urszula Mioduszevska-Czyczyn

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Historia fizjoterapii		KOD ECTS: 126-01-30-B24
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady - liczba godzin 10	Ćwiczenia - liczba godzin -	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie z etapami rozwoju rehabilitacji na świecie oraz w Polsce. Poznanie czynników rozwoju i zmian w rehabilitacji. Poznanie sposobów rehabilitacji, modeli terapii w poszczególnych okresach historycznych.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Geneza i rozwój rehabilitacji na świecie i w Polsce.
Wk2	Historia rehabilitacji IX i XX wieku na świecie i w Polsce.
Wk3	Historia polskiej rehabilitacji w poszczególnych działach fizjoterapii i medycyny.
Wk4	Twórcy światowej rehabilitacji.
Wk5	Prekursorzy rehabilitacji polskiej.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Przeździecki B. Historia rehabilitacji w świecie i w Polsce. Urban & Partner, Wrocław 2003.
2. Orzech J. Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii. Wyd. Sport i Rehabilitacja, 2005.
3. Krasuski M. Historia rehabilitacji. PZWL Warszawa 2005.
4. Kiwerski J. Rehabilitacja Polska. Ossolineum Wrocław, 2009.
5. Mięka M.: Wybrane zagadnienia z historii rozwoju rehabilitacji i fizjoterapii. Politechnika Opolska, Opole 2004.
6. Kiebzak W., Gieremek K., Florczyk M., Kiljański M. Kodeks Etyczny Fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej.

Literatura uzupełniająca:

1. Kuch J. (red.). Polskie szkoły kardiologiczne, kardiologiczne i kardiologii dziecięcej, PWN Warszawa, 2008
2. Nowakowski A. Historia ortopedii i rehabilitacji (rozdz.) w: Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja, PZWL Warszawa, 2008
3. Kochański J.: Balneologia i hydroterapia. Wydawnictwo AWF Wrocław 2002.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów	B.W20

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów

- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

P1 - zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk 1, Wk2, Wk3, Wk4, Wk5	P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach..... 10 h
- konsultacje..... 3 h

RAZEM: 13h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do zaliczenia pisemnego przedmiotu..... 12 h

RAZEM: 12 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,5
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,5

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Katarzyna Balewska-Juras

PRZEDMIOT: Język obcy		PUNKTY ECTS 6
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU W
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/1,2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin	Ćwiczenia – liczba godzin 120	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: znajomość języka na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
angielski	Zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

I. II. Cele i zadania przedmiotu: Przygotować do poprawnego, samodzielnego i świadomego używania języka obcego w interakcji z obcokrajowcem na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Przygotowanie do używania języka obcego specjalistycznego z zakresu fizjoterapii. Kształtowanie odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, pogłębianie wiedzy z zakresu języka obcego i świadomość konieczności nauki języka obcego jako narzędzia do pomyślnej komunikacji z osobami obcego pochodzenia.

III. Forma zajęć: konwersatoria (Kw)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat ćwiczenia
Kw1	Gramatyka: Tense forms- powtórzenie czasów teraźniejszych Present Simple, Present Continuous i Present Perfect oraz czasu przeszłego Past Simple. Słownictwo: czas wolny, zainteresowania. Słownictwo specjalistyczne: Fizjoterapia - definicja fizjoterapii, specjalizacje fizjoterapeutyczne.
Kw2	Gramatyka: Question forms - powtórzenie form pytań w czasie teraźniejszym Present Simple, Present Continuous, Present Perfect oraz w czasie przeszłym Past Simple. Słownictwo: zajęcia w weekend i w czasie tygodnia. Słownictwo specjalistyczne: Części ciała i organy wewnętrzne.
Kw3	Gramatyka: Love it or hate it - struktura Gerund z czasownikami i wyrażeniami <i>love, like, hate, can't stand, don't mind, be interested in, be keen on, drive someone crazy, get on someone's nerves.</i> Słownictwo: upodobania i hobby. Słownictwo specjalistyczne: Rodzaje urazów.
Kw4	Gramatyka: Obligation, necessity, possibility and ability, advice - czasowniki

	<p>modalne i wyrażenia <i>be able to, be allowed to, be supposed to, must, have to, can, should, ought to</i>. Słownictwo: praca, obowiązki domowe. Słownictwo specjalistyczne: Układ kostny. Kości.</p>
Kw5	<p>Funcje językowe: What's the matter? - okazywanie troski, dawanie rad i reagowanie na rady. Zwroty What's the matter?, Oh, dear, I'm sorry to hear that, I see what you mean, you should, you ought to, Have you tried.?, Why don't you...?, I might try that, you could be right, it's worth a try. Słownictwo specjalistyczne: Vocabulary building - liczba pojedyncza i mnoga w nazewnictwie kości. Słowotwórstwo - rzeczowniki i przymiotniki związane z nazwami kości.</p>
Kw6	<p>Gramatyka: Present Perfect and Past Simple - porównanie użycia czasu teraźniejszego Present Perfect i czasu przeszłego Past Simple. Słownictwo: podróżowanie. Słownictwo specjalistyczne: Przymiotniki opisujące pozycje anatomiczne.</p>
Kw7	<p>Gramatyka: Present Perfect Continuous. Użycie czasu Present Perfect Continuous w zdaniach twierdzących, przeczących i pytających. Słownictwo: czasowniki złożone lookfor, go on, get back, check in, check out, look forward to, bring up, get in, get off, get out of. Słownictwo specjalistyczne: Budowa kości.</p>
Kw8	<p>Funcje językowe: rekomendacje i prośby o rekomendację. Zwroty What about... ? Do you know any .? Where's the bestplace to .? Have you got any other tips?, It 's worth., that 's really useful, that's good to know, You should., you really must., don't. Słownictwo specjalistyczne: Stawy. Rodzaje stawów.</p>
Kw9	<p>Gramatyka: Past Simple and Past Continuous - użycie czasu przeszłego Past Simple i Past Continuous w zdaniach twierdzących, przeczących i pytających; porównanie użycia obu czasów. Słownictwo: muzyka, film, media. Słownictwo specjalistyczne: Zakres ruchomości stawów.</p>
Kw10	<p>Wykorzystanie piśmiennictwa naukowego w języku obcym. Opracowanie słownictwa z zakresu języka angielskiego standardowego i specjalistycznego na podstawie wybranego artykułu z czasopisma naukowego.</p>
Kw11	<p>Funcje językowe: wyjaśnianie słów i pojęć. Zwroty I've forgotten what it's called in English, I don't know the word for it, It's stufffor., It's a thing you use ., it's a type of ., it 's made of ., it looks like ., Słownictwo specjalistyczne: Słowotwórstwo - czasowniki i rzeczowniki opisujące zakres ruchomości stawów.</p>
Kw12	<p>Gramatyka: Comparison of adjectives - stopniowanie przymiotników. Użycie słów modyfikujących much, a lot, far, a little, a bit, slightly. Słownictwo: dom, pomieszczenia, lokalizacja, udogodnienia. Słownictwo specjalistyczne: Ćwiczenia na zdrowe stawy.</p>
Kw13	<p>Gramatyka: Future verb forms - wyrażanie przyszłości. Użycie czasu przyszłego Future Simple, konstrukcji be going to i czasu Present Continuous w zdaniach twierdzących, przeczących i pytających. Porównanie użycia tych struktur gramatycznych. Słownictwo: rzeczy użytku domowego, sprzęt domowy. Słownictwo specjalistyczne: Mięśnie.</p>
Kw14	<p>Funcje językowe: rozpoczynanie, kontynuowanie i zakończenie rozmowy. Zwroty grzecznościowe Wouldyou like... ?, Do you mind if... ?, Pleased to meetyou, Could you... ?That's very kind of you, Don't bother Słownictwo specjalistyczne: Nazwy potoczne wybranych mięśni. Funcje mięśni - jak powstaje ruch.</p>
Kw15	<p>Słownictwo: Make and do - związki frazeologiczne z czasownikiem make i do. Słownictwo specjalistyczne: Zaburzenia pracy mięśni - choroby.</p>
Kw16	<p>Wykorzystanie piśmiennictwa naukowego w języku obcym. Opracowanie słownictwa z zakresu języka angielskiego standardowego i specjalistycznego na podstawie wybranego artykułu z czasopisma naukowego.</p>
Kw17	<p>Gramatyka: First Conditional - I tryb warunkowy. Słownictwo: Problemy i rozwiązywanie problemów. Słownictwo specjalistyczne: Napięcie mięśniowe. Siła mięśni.</p>
Kw18	<p>Funcje językowe: Discussion language - udział w dyskusji. Zwroty What about...?, I suggest..., Have you thought of...?, Perhaps we could ..., I'm not sure about that, Iagree, I disagree. Słownictwo specjalistyczne: Testy na siłę mięśni przy użyciu oporu.</p>

Kw19	Słownictwo: Goals and achievements - cele życiowe i osiągnięcia. Zwroty put a lot of effort into..., achieve, encourage, have a go at, have an opportunity, do your best, try hard, succeed, fail. Słownictwo specjalistyczne: Masaż. Rodzaje masaży i ich zastosowanie.
Kw20	Prezentacje ustne studentów z wybranego tematu z zakresu fizjoterapii.
Kw21	Gramatyka: Articles <i>a/an, the</i> - przedimek określony i nieokreślony. Słownictwo: komputery i media. Słownictwo specjalistyczne: Ćwiczenia wzmacniające siłę mięśni.
Kw22	Słownictwo: Word formation- słowotwórstwo. Końcówki rzeczownika - ity, -ment, -tion, - sion, -ence. Słownictwo specjalistyczne: Ćwiczenia z piłką.
Kw23	Funkcje językowe: Being polite: indirect questions - pytania pośrednie. Zwroty Could you tell me.?, I'd like to know..., Do you know. ?, Do you think .? Słownictwo specjalistyczne: Budowa i funkcja kręgosłupa.
Kw24	Gramatyka: Ability - zwroty związane z wyrażaniem umiejętności be able to, can, could, manage to, succeed in, be useless at, find it easy to, know how to do, have no idea how to. Słownictwo: umiejętności. Słownictwo specjalistyczne: Kierunki - słownictwo związane z ćwiczeniami: w dół, w górę, do boku, do przodu, do tyłu.
Kw25	Słownictwo: Bad weather and natural disasters - pogoda i kataklizmy. Słownictwo specjalistyczne: Prawidłowa postawa. Odchylenia od prawidłowej postawy.
Kw26	Gramatyka: Quantifiers - określenia ilości. Zwroty hardly any, not much/many, a lot of/lots of, plenty of, a few, a little, several, enough, some, no Słownictwo specjalistyczne: Ból pleców. Przyczyny powstawania bólu pleców.
Kw27	Słownictwo: synonimy. Zwroty make a decision - make up your mind, terrible - awful, try to do - have a go, talk to someone - chat to someone. Słownictwo specjalistyczne: Wywiad z pacjentem - pytania fizjoterapeuty pod względem kondycji kręgosłupa.
Kw28	Funkcje językowe: Polecenia - tryb rozkazujący. Słownictwo specjalistyczne: Ćwiczenia zapobiegające bólom pleców.
Kw29	Wykorzystanie piśmiennictwa naukowego w języku obcym. Opracowanie słownictwa z zakresu języka angielskiego standardowego i specjalistycznego na podstawie wybranego artykułu z czasopisma naukowego.
Kw30	Gramatyka: The Passive - strona bierna: czas Present Simple i Past Simple. Słownictwo specjalistyczne: Zdrowie, zdrowy styl życia, nałogi, uzależnienia, dobre i złe nawyki żywieniowe. Słownictwo specjalistyczne: Urazy mięśni i kości. Rodzaje złamań.
Kw31	Gramatyka: Relative clauses - zdania współrzędnie złożone. Słownictwo specjalistyczne: Health care - służba zdrowia. Słownictwo specjalistyczne: Polecenia dawane pacjentowi z unieruchomioną kończyną.
Kw32	Funkcje językowe: At the doctor's - dialogi sytuacyjne u lekarza. Zwroty be sick, pain in the chest, What 's the matter?, take someone 's temperature and bloodpressure, take painkillers, a virus, keep sneezing, feel wheezy. Słownictwo specjalistyczne: Słowa związane z bólem: hurt, ache, suffer, tender, painful, pain, sore, discomfort. Skręcenia, zwichnięcia, nadwężenia mięśni i stawów.
Kw33	Funkcje językowe: Warnings and advice - ostrzeżenia i porady. Tryb rozkazujący - powtórzenie. Zwroty It's worth..., You'd better., It's worth ., Don't., just in case, Whatever you do, ., Be careful of.. Słownictwo specjalistyczne: Wywiad z pacjentem pod względem urazu.
Kw34	Wykorzystanie piśmiennictwa naukowego w języku obcym. Opracowanie słownictwa z zakresu języka angielskiego standardowego i specjalistycznego na podstawie wybranego artykułu z czasopisma naukowego.
Kw35	Gramatyka: Second Conditional - II tryb warunkowy. Słownictwo: Internet i media społecznościowe. Słownictwo specjalistyczne: Kontuzje sportowe.
Kw36	Słownictwo: Word formation - słowotwórstwo: przedrostki przymiotników -un, -in, -im, -ir, dis. Słownictwo specjalistyczne: Instrukcje dla pacjenta z kontuzją sportową.
Kw37	Funkcje językowe: On the phone - rozmowy telefoniczne. Zwroty <i>Can I speak to.?, I 'll put you through, Call me back., You keep breaking up, It's a bad line, It's ... speaking, Hold on a moment.</i> Słownictwo specjalistyczne: Problemy z poruszaniem się. Przyrządy pomocne w chodzeniu.
Kw38	Prezentacje ustne studentów z wybranego tematu z zakresu fizjoterapii.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Ciecierska J. English for physiotherapy, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
2. Chris Redston, Theresa Clementson, Gillie Cunningham, Face2Face Intermediate (Second Edition), Cambridge University Press 2013.
3. Chris Redston, Theresa Clementson, Gillie Cunningham, Face2Face Upper Intermediate (Second Edition), Cambridge University Press 2013.

Literatura uzupełniająca:

Kuciejczyk A. English for physiotherapists 1, Akademia Medyczna, Gdańsk 2007.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna angielskie mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia i podstaw funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka.	A.W3 A.W8
w zakresie umiejętności	02	Potrafi porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.U1

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

- F1 - odpowiedź ustna
- F2 - sprawdzian pisemny
- F4 - kolokwium
- P1 - zaliczenie ustne (P3)

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Kw 1-38	F1, F2, F4, P3
02	Kw 1-38	F1, F2, F4, P3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

Studia stacjonarne

3. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:
 - udział w ćwiczeniach (konwersatoriach) 120 h
 - konsultacje 5 h
 - RAZEM: 125 h
4. Samodzielna praca studenta:
 - przygotowanie do sprawdzianów, kolokwium 12h
 - przygotowanie do zaliczenia 13h
 - RAZEM: 25 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 150 h

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS = **6**

w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 5 punktów ECTS, w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1 punktów ECTS.

5. Zajęcia praktyczne 4,8 punkt ECTS

- udział w ćwiczeniach 120 h

X. Prowadzący zajęcia: mgr Ludmiła Rafalska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu		KOD ECTS: 161-26-30-C2
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 6
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: C
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1,2		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady – liczba godzin 30	Ćwiczenia – liczba godzin 50	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Celem przedmiotu kształcenia ruchowego i metodyki nauczania ruchu jest przekazanie studentom określonego zasobu wiedzy i umiejętności potrzebnych do realizacji zajęć ruchowych w ramach szeroko pojętej kultury fizycznej, a przede wszystkim z ukierunkowaniem na dziedzinę leczniczych form kultury fizycznej.

Zadania:

- kształtowanie umiejętności ruchowych i kształtowania zdolności psychomotorycznych jako proces uczenia motorycznego,
- zapoznać studentów z podstawowymi zasadami komunikacji dydaktycznej w pracy fizjoterapeuty, komunikacja dydaktyczna jako forma procesu nauczania czynności ruchowych,
- wyjaśnić znaczenie ćwiczeń fizycznych – ich miejsce i rolę w aktywności fizycznej człowieka zdrowego i niepełnosprawnego,
- zapoznać z aspektami systematyk ćwiczeń fizycznych - przydatnymi w pracy rehabilitanta,
- zapoznać z elementami ćwiczeń porządkowo-dyscyplinujących i kształtujących stosowanymi w zajęciach ruchowych i w nauczaniu czynności ruchowych.
- zapoznać z dyscyplinami: piłka siatkowa, koszykówka, piłka ręczna jako przygotowanie do przedmiotu sport osób niepełnosprawnych,
- zapoznać z podstawowymi zasadami, formami, metodami i środkami nauczania czynności ruchowych, oraz konieczność ciągłego poznawania w przyszłości nowych kierunków i metod pracy.
- pokazać planowanie procesu nauczania czynności ruchowych,
- zapoznać z aspektami bezpieczeństwa i higieny zajęć ruchowych,

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia warsztatowe (W), ćwiczenia treningowe (T)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Wprowadzenie do przedmiotu. Podanie literatury przedmiotu. Wybrane zagadnienia z obszaru kultury fizycznej. Miejsce leczniczych form ruchu w kulturze

	fizycznej. Aktywność fizyczna a aktywność ruchowa. Rozważania terminologiczne
Wk2	Akty ruchowe w różnych ujęciach - rozwojowym, kinezyjologicznym, ergonomicznym. Systematyka i właściwości ćwiczeń fizycznych. Systematyka ćwiczeń fizycznych w terminologii gimnastycznej wg L. Mazurka i gimnastyce leczniczej. Ćwiczenia kształtujące – cele, zadania i podział ćwiczeń. Ćwiczenia stosowane i uzupełniające: cele i zadania, podział i zasób ćwiczeń
Wk3	Wybrane zagadnienia dotyczące budowy i czynności narządu ruchu oraz ukazanie od jakich czynników ten ruch jest uzależniony.
Wk4	Metodyka wychowania fizycznego i usprawniania jako wyznacznik organizacyjno-metodyczny w realizacji zajęć ruchowych i zajęć z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej: toki zajęć ruchowych, scenariusze zajęć ruchowych, konspekty, krzywa natężenia zajęć jako wyznacznik intensywności i obciążenia na zajęciach ruchowych.
Wk5 Wk6	Struktura motoryczności a metodyka rozwoju zdolności psychomotorycznych i czynności ruchowych jako proces uczenia motorycznego. Teoria pamięci motorycznej uczenia się umiejętności ruchowych. Ocena jakości ruchu i kontroli motorycznej
Wk7	Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania ruchu - proces nauczania czynności ruchowych w kontekście zasad dydaktyczno-wychowawczych i zasad nauczania i uczenia się, metody, formy w zajęciach ruchowych i środki dydaktyczne w zajęciach ruchowych.
Wk8	Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania ruchu - Prakseologiczny model wychowania fizycznego do wykorzystania w fizjoterapii.
Wk9 Wk10	Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania ruchu – systematyka i właściwości ćwiczeń fizycznych. Podstawowe zagrożenia wynikające z nieprawidłowo wykonanych ćwiczeń.
Wk11	Podsumowanie treści wykładów 1-10. Zaliczenie pisemne.
Wk12	Gry i zabawy ruchowe w zajęciach ruchowych: cele i zadania, podział, wskazania i przeciwwskazania w stosowaniu. Bezpieczeństwo i higiena pracy w procesie nauczania-uczenia się czynność ruchowych.
Wk13	Nauczanie i uczenie się umiejętności ruchowych jako proces komunikacji dydaktycznej. Kanały komunikowania się. Typy komunikacji. Bariery komunikacji dydaktycznej fizjoterapeuty.
Wk14	Zasady planowania i projektowania ćwiczeń ruchowych ze względu na funkcję, bezpieczeństwo i ergonomię ruchu w różnych grupach populacyjnych.
Wk15	Wybrane zagadnienia z metodyki wychowania fizycznego specjalnego - z zaburzeniami w rozwoju motorycznym, fizycznym i psychicznym. Ogólne wskazania do prowadzenia zajęć z różnymi grupami pacjentów. Podsumowanie treści wykładów 12-14. Zaliczenie pisemne.
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Systematyka ćwiczeń fizycznych w terminologii gimnastycznej wg L. Mazurka i gimnastyce leczniczej. Ćwiczenia organizacyjno-porządkowe: cele, zadania, podział, grupy ćwiczeń.
W2	Ćwiczenia kształtujące: cele, zadania, podział, pozycje wyjściowe do ćwiczeń, grupy ćwiczeń
W3	Ćwiczenia stosowane – zadania, podział. Wskazania i przeciwwskazania zdrowotne w wykonywaniu ćwiczeń kształtujących.
W4	Sprawdzian praktyczny z systematyki i właściwości ćwiczeń fizycznych. Metodyka wychowania fizycznego jako dydaktyka szczegółowa oraz struktura pojęć metodycznych.
W5	Ćwiczenia stabilizacyjne. Podsumowanie zajęć.
Dział obejmujący zagadnienia z zakresu systematyki, właściwości ćwiczeń fizycznych i metodyki w zajęciach usprawniania ruchowego w praktycznej realizacji	
T6	Pozycje wyjściowe do ćwiczeń (wysokie, pośrednie i niskie), zakres ich stosowania, sposób wykonania, wskazania i przeciwwskazania zdrowotne. Pozycje wyjściowe w ćwiczeniach stabilizacyjnych.
T7	Ćwiczenia kształtujące kończyny górne oraz przednią stronę tułowia z wykorzystaniem przyborów i ciężaru własnego ciała – metodyka, zasób ćwiczeń, bezpieczeństwo ruchu, praktyczne prowadzenie ćwiczeń przez studentów.
T8	Ćwiczenia kształtujące kończyny dolne oraz tylną stronę tułowia z wykorzystaniem przyborów i

	ciężaru własnego ciała – metodyka, zasób ćwiczeń, bezpieczeństwo ruchu, praktyczne prowadzenie ćwiczeń przez studentów.
T9	Ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe, poranne, uspokajające, rozciągające oraz rozluźniające mięśnie – cele i zadania, właściwości, metodyka, zasób ćwiczeń, praktyczne prowadzenie ćwiczeń przez studentów. Ćwiczenia w warunkach
T11	Założenia metodyczne i zasady wykonywania ćwiczeń stabilizacyjnych z wykorzystaniem przyborów stosowanych w fizjoterapii. Obwód ćwiczebny.
T12	Metodyka nauczania wybranych elementów piłki siatkowej. Rozgrzewka jako niezbędny element aktywności ruchowej.
T13	Ćwiczenia zwiększające ruchomość obręczy barkowej. Ćwiczenia koordynacyjne przy muzyce.
T14	Nowoczesne formy gimnastyczne – aerobik. Postawa ciała podczas zajęć, kroki bazowe, choreografia.
T15	Ćwiczenia zwiększające ruchomość w stawach biodrowych – zasady i profilaktyka ruchowa. Pojęcia niestabilności stawowej na przykładzie stawu kolanowego. Ćwiczenia na siłowni.
T16	Step – aerobik – ćwiczenia aerobowe oraz kształtujące w pozycjach wysokich, pośrednich i niskich.
T17	Metodyka nauczania wybranych elementów piłki koszykowej. Ćwiczenia rozciągające – ważny element zajęć ruchowych.
T18	Ćwiczenia stabilizacji kręgosłupa z wykorzystaniem piłek terapeutycznych (piłki lekarskie, body ball, ovo/small ball) z uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu. Ćwiczenia wzmacniające gorset mięśniowy. Profilaktyka w chorobie krążka międzykręgowego.
T19	Nowoczesne formy gimnastyki – Total Body Condition. Ćwiczenia kształtujące z przyborami wykorzystywanymi w zajęciach fizjoterapii i fitness. Ćwiczenia w warunkach domowych.
T20	Metodyka nauczania wybranych elementów piłki ręcznej. Test sprawnościowy.
T21	Zabawy rytmiczno-taneczne kształtujące koordynację wzrokowo-ruchową. Tańce integracyjne.
T22	Trening interwałowy, trening funkcjonalny, trening cross-fit w metodyce nauczania kształtowania zdolności motorycznych: siła, szybkość, zręczność.
T23	Wybrane aspekty kształtowania motoryczności człowieka w zajęciach mind and body oraz cardio. Metodyka nauczania zdolności motorycznych: wytrzymałości i gibkości.
T24	Gry i zabawy ruchowe ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży: bieżne, rzutne, skoczne, z mocowaniem, z dźwiganiem, kopne. Tor przeszkód.
T25	Zajęcia fitness w treningu zdrowotnym osób starszych. Podstawowe zasady uwzględniające bezpieczeństwo ruchu, indywidualne potrzeby i możliwości uczestnika.

Literatura podstawowa:

- Bahrynowska – Fic J., Właściwości i metodyka ćwiczeń fizycznych oraz sport inwalidzki, P.Z.W.L. Warszawa, 2000.
- Bronikowski M. (red) : Metodyka wychowania fizycznego w zreformowanej szkole cz. I i II, Wyd. e MPI. 2005.
- Czabański B., Kształcenie psychomotoryczne. Wyd. AWF we Wrocławiu, Wrocław 2000.
- Drabik J., Profilaktyka zdrowia – aktywność fizyczna czy aktywność ruchowa, Wychowanie fizyczne i Zdrowotne, nr 5., 2011.
- Grabowski H., Teoria fizycznej edukacji. WSiP, Warszawa 1999.
- Jezierski R, Rybicka A., Gimnastyka. Teoria i metodyka, Wyd. AWF Wrocław 2000.
- Grządziel G., J.Ljach W., *Piłka siatkowa. Podstawy treningu, zasób ćwiczeń*, Warszawa 2000.
- McKay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się. Wyd. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002.
- Nowotny J. , Kształcenie umiejętności ruchowych- podstawy teoretyczne i oraz

aspekty praktyczne. Wyd. Śl.A.M. Katowice, 2002.

Sieniek Cz., Zabawy ruchowe w nauczaniu zespołowych gier sportowych, Gdańsk 2009.

Sowa J., Wojciechowski F., Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym, Wyd. Oświat. FOSZE, Rzeszów, 2001.

Zembaty A., (red.), Kinezyterapia, Tom II, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

Fidelus K., Kocjasz J., Atlas ćwiczeń fizycznych.

Franklin Eric N., Wykorzystanie obrazów mentalnych w pedagogice ruchu, Świadomość ciała. Wyd. Kined. Warszawa, 2007.

–

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych.	C.W6
	02	Zna zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoterapią	C.W17
w zakresie umiejętności	03	Wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń.	C.U7
	04	Potrafi podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej	C.U17

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia,
- przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

VII. Sposoby oceny: (F - formująca)

F1 – odpowiedź ustna

F3 – sprawdzian praktyczny

P2 – zaliczenie pisemne z wykładów

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk15, W1-W5, P6-P25	F1, F3, P2
02	Wk1-Wk15, W1-W5, P6- P25	F1, F3, P2
03	Wk1-Wk7, W1-W5, P6-P25	F3
04	Wk1-Wk15, W1-W5, P6- P25	F3

Warunek zaliczenia przedmiotu:

Opanowanie przez studenta materiału teoretycznego i umiejętności praktycznych w stopniu pozwalającym na samodzielne programowanie i przeprowadzenie zajęć ruchowych z zakresu kultury fizycznej przydatnych w fizjoterapii. Uzyskanie pozytywnej oceny z przedmiotu, uwarunkowane jest zaliczeniem przez studenta:

Rok I/s.1 i 2 wykl.

- zaliczenie wykładów na ocenę, 2 zaliczenia pisemne,

- aktywny udział w zajęciach ćwiczeniowych,
- pozytywne zaliczenie praktycznych aspektów ćwiczeń ruchowych w ramach łączenia wiedzy z teorii z praktyką oraz usprawnianie studentów,
- zaliczenie prowadzenia fragmentów zajęć ruchowych na dany temat.

- zaliczenie podstawowych elementów techniki nauczanych gier zespołowych,

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 30 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych 10 h
- udział w ćwiczeniach treningowych 40 h
- konsultacje 4 h

RAZEM: 84 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do zaliczeń pisemnych 10 h
- przygotowanie do zaliczenia praktycznego..... 15 h
- przygotowanie zestawów ćwiczeń, fragmentów zajęć na zadany temat.....20 h
- kształtowanie sprawności fizycznej ogólnej własnej..... 21 h

RAZEM: 66 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 150 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **6**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 3,4

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 2,6

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 2,8

- udział w ćwiczeniach warsztatowych 10 h
- udział w ćwiczeniach treningowych 40 h
- kształtowanie sprawności fizycznej ogólnej własnej..... 21 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Jadwiga Cyganiuk, mgr Piotr Stasiewicz

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Patologia ogólna		PUNKTY ECTS 2
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 15	Ćwiczenia – liczba godzin 15	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: anatomia prawidłowa człowieka, biologia medyczna, fizjologia człowieka
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	Zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: umiejętność opisu i interpretacji podstawowych pojęć z zakresu patologii ogólnej i głównych zmian patofizjologicznych w stopniu ułatwiającym zrozumienie problematyki zmian patologicznych w różnych chorobach.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia warsztatowe (W).

IV. Treści programowe:

Nr	Temat ćwiczenia
Wk1	Podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej. Choroba jako zaburzenie regulacji funkcji. Mechanizmy uszkodzeń komórek - uszkodzenia odwracalne i nieodwracalne. Czynniki chorobotwórcze wewnętrzne i zewnętrzne. Przebieg i zejście choroby.
Wk2	Zaburzenia układów regulacyjnych ustroju. Rytm biologiczny człowieka. Termoregulacja. Uszkodzenie komórki. Zapalenie. Zaburzenia wodno-elektrolitowe
Wk3	Etiopatogeneza chorób cywilizacyjnych. Czynniki ryzyka - definicja, klasyfikacja. Czynniki ryzyka chorób metabolicznych i chorób układu krążenia.
Wk4	Patofizjologia chorób układu krążenia. Niewydolność serca. Nadciśnienie tętnicze. Zaburzenia rytmu i przewodzenia. Choroba wieńcowa.
Wk5	Patofizjologia chorób metabolicznych. Zaburzenia metabolizmu lipidów. Otyłość. Metabolizmu węglowodanów. Cukrzyca. Zespół metaboliczny. Dna moczanowa
Wk6	Etiopatogeneza chorób nowotworowych. Występowanie nowotworów. Czynniki predysponujące i rakotwórcze. Podstawowe informacje na temat wybranych nowotworów. Markery nowotworowe.
Wk7	Patologia narządu ruchu. Niepełnosprawność. Morfologia tkanki kostnej i stawów. Osteoporoza. Martwice aseptyczne. Gojenie się tkanki kostnej. Patofizjologia mięśni. Patologia tkanki łącznej.
Wk8 (1 godz.)	Patofizjologia starzenia się. Teorie starzenia. Wybrane aspekty starzenia się narządów i układów organizmu. Stres oksydacyjny i procesy zapalne w przebiegu starzenia się
Nr	Temat ćwiczenia
W1	Zmiany wsteczne - mukowiscydoza, otyłość, zaniki, martwica, przerost, rozrost.

W2	Zapalenia ostre i przewlekłe - AIDS, zapalenie płuc, gruźlica.
W3	Zaburzenia w krążeniu - miażdżycza tętnic, zawał mięśnia sercowego, żylaki.
W4	Choroby układu nerwowego - obraz krwotoku mózgowego, obraz mózgu pacjenta z chorobą Parkinsona, Alzheimerera.
W5	Mechanizm powstawania bólu. Symptomatologia bólu mięśniowego, kostno-stawowego, neurogennego.
W6	Proces karcynogenezy. Etiologia, epidemiologia wybranych nowotworów.
W7 (3h)	Charakterystyka obrazu klinicznego wybranych nowotworów.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Domagała W., Chosia M., Urasińska E. Podstawy patologii. PZWL, Warszawa, 2014.

Domagała W. Stachury i Domagały Patologia znaczy słowo o chorobie. Tom 1. Polska Akademia Umiejętności, 2016.

Kruś S., Skrzypek-Fakhoury E. Patomorfologia kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2011.

Maśliński S., Ryzewski J.: Patofizjologia dla studentów medycyny. Podręcznik PZWL, Warszawa, 2013.

Literatura uzupełniająca:

Robbins. Patologia. Elsevier Urban & Partner, 2014.

Kruś S. Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2006.

Kumar V., Cotran R., Robbins S.: Patologia. Wyd. I polskie pod red. Olszewski W. Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005.

Mazurek K. (red.). Prozdrowotne efekty aktywności fizycznej i sportowej. Warszawa, 2016.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób.	A.W17
	02	Zna metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych.	A.W18
w zakresie umiejętności	03	Potrafi oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone.	A.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów:

- korzystania z obiektywnych źródeł informacji

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk8, W1 - W7	F2, P2
02	Wk1 - Wk8, W1 - W7	F2, P2
03	W1 - W7	F2, P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

Studia stacjonarne

6. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach	15 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych	15 h
- konsultacje	1 h
	RAZEM: 31 h

7. Samodzielna praca studenta:

- przygotowanie do sprawdzianu pisemnego	7h
- przygotowanie do pisemnej pracy zaliczeniowej	12 h
	RAZEM: 19 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 50 h

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS = 2

w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 1,24 punktów ECTS, w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,8 punktów ECTS.

8. Zajęcia praktyczne 0,6 punkt ECTS

- udział w ćwiczeniach warsztatowych 15 h

X. Prowadzący zajęcia: mgr Beata Nowosielska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Pedagogiczne aspekty fizjoterapii		PUNKTY ECTS: 1
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ:-		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I /1		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin -	Ćwiczenia - liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie z podstawowymi pojęciami pedagogicznymi, których rozumienie warunkuje relacje fizjoterapeuta - pacjent - jego rodzina i środowisko społeczne. Wskazanie na zmiany w praktyce edukacyjnej i zmiany zachodzące w edukacyjnych potrzebach współczesnego człowieka. Wskazanie podstawowych kategorii pojęciowych służących opisywaniu i rozpoznawaniu sytuacji edukacyjnych. Wskazanie potencjalnych zagrożeń mających miejsce w procesie socjalizacji. Zapoznanie z formą kształcenia integracyjnego, zjawiskiem włączania i wykluczania osób niepełnosprawnych. Kształtowanie wrażliwości na popularne trendy w kulturze współczesnej mające wpływ na rozwój człowieka.

III. Forma zajęć: ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Tematy ćwiczeń
A1	Pedagogika jako nauka, przedmiot i funkcje pedagogiki.
A2	Proces socjalizacji. Środowisko wychowawcze jego rola i elementy. Trzy poziomy profilaktyki: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza a zjawiska włączania i wykluczania osób z niepełnosprawnością.
A3	Metody wychowania, ich wady i zalety w kontekście zmieniającej się rzeczywistości.
A4	Kultura popularna jako element środowiska wychowawczego, wpływ mediów i reklamy na tożsamość człowieka, a wykorzystanie jej w procesie komunikacji pacjent fizjoterapeuta.
A5	Proces wychowania. Wychowanie naturalne a wychowanie instytucjonalne, transmisja kulturowa jako istota wychowania, zmiana spojrzenia na osobę niepełnosprawną

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Kwieciński Z., Śliwerski B. (red), Pedagogika podręcznik akademicki, T1i2, Wydawnictwo Naukowe PWN,

Warszawa 2011

Jaworska T., Leppert R. (red), Wprowadzenie do pedagogiki, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2001

Hejnicka - Bezwińska, (red), Pedagogika ogólna, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca:

Ciechaniewicz W. (red.), Pedagogika podręcznik dla szkół medycznych, PZWL, Warszawa 2008

Makara-Studzińska M. Komunikacja z pacjentem, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2012

Nowak M., Gawel A. Zdrowie - wartość - edukacja, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2007

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna pedagogiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.	B.W1
	02	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki	B.W6
	03	Zna ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami.	B.W7
w zakresie umiejętności	04	Potrafi zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością.	B.U3

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 - udział w dyskusji

P2 - zaliczenie - praca pisemna

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	A1, A2, A3	F5, P2
02	A1, A2, A3, A4, A5	F5, P2
03	A2, A3, A4, A5	F5, P2
04	A2, A5	P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w ćwiczeniach audytorijnych 10 h
 - konsultacje 3 h
- RAZEM: 13 h

2. Samodzielna praca studenta

- 1. przygotowanie do ćwiczeń 5 h
 - 2. wykonanie pracy pisemnej zaliczającej przedmiot 7 h
- RAZEM: 12 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,52
 - w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,48
3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0

X. Prowadzący zajęcia: mgr Janusz Barszczewski

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Pedagogika specjalna		KOD ECTS: 056-26-30-B13
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Pedagogiczne aspekty fizjoterapii
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	
polski		

– **Jednostka organizacyjna:** Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z zagadnieniami oraz pojęciami z zakresu pedagogiki specjalnej. Kształcenie umiejętności prawidłowego kontaktu w interakcji terapeuta – pacjent ze specyficznymi potrzebami. Przygotowanie studenta do wstępnej diagnozy pedagogicznej i udzielenia specjalistycznej pomocy pacjentowi z określoną niepełnosprawnością.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Przedmiot i zakres pedagogiki specjalnej.
Wk2	Cele i zadania pedagogiki specjalnej
Wk3	Miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk.
Wk4	Podmiotowość osób niepełnosprawnych.
Wk5	Pedagogika specjalna i jej kierunki.
Nr	Temat ćwiczenia
A1	Prawa dziecka i ich postrzeganie we współczesnym świecie. Podstawy prawne edukacji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, w tym główne założenia podstawy programowej kształcenia ogólnego. Uczeń niepełnosprawny czyli kto? – Charakterystyka ucznia niepełnosprawnego.

	Zakres pojęcia upośledzenia umysłowego. Charakterystyka podstawowych ograniczeń i możliwości w poszczególnych stopniach upośledzenia umysłowego.
A2	Osoba niepełnosprawna w rodzinie. Postawy rodzicielskie w efektywności pracy terapeuty. Pomoc rodzinie dziecka z niepełnosprawnością. <ul style="list-style-type: none"> • Etapy (fazy) przystosowania się rodziców do niepełnosprawności dziecka; • Zasady przekazywania rodzicom informacji o niepełnosprawności dziecka. Współpraca z rodzicami dziecka niepełnosprawnego: <ul style="list-style-type: none"> • współpraca a pomaganie, • diagnozowanie sytuacji rodzinnej dziecka z niepełnosprawnością, • kontakt terapeutyczny, • procedura postępowania z rodzicami, praca z rodzicami o postawie: unikającej, nadmiernie opiekuńczej, odtrącającej oraz o postawach pozytywnych).
A3	Metody i techniki pracy. Wzmacnianie pozytywne i negatywne. Manipulowanie bodźcami poprzedzającymi. Metody (Przeciwwarunkowanie. Uczenie się przez obserwację. Naśladowanie. Modelowanie uczestniczące). Techniki (Nagrody bezpośrednie. System żetonowy. Kontrakty behawioralne. Metoda stopniowych przybliżeń).
A4	Charakterystyka zaburzeń rozwojowych: <ul style="list-style-type: none"> • autyzm, autyzm wczesnodziecięcy – przyczyny autyzmu, charakterystyka dziecka autystycznego, funkcjonowanie dziecka z autyzmem w szkole; • dziecko z Zespołem Aspergera w szkole; dziecko niesprawne ruchowo – sytuacje trudne w życiu dziecka niesprawnego ruchowo.
A5	Regulacja emocji w terapii osób o typowym i zaburzonym rozwoju. Trudności w rozpoznawaniu, interpretacji i regulowaniu emocji u osób z niepełnosprawnościami. Od strategii współkierowanych do samoregulacji – omówienie podstawowych strategii nakierowanych na rozwijanie regulacji emocji u dzieci o typowym i zaburzonym rozwoju. Jak dobrać i uczyć strategii regulacji emocji adekwatnych do poziomu rozwoju danego dziecka.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Dykcik W., (red.), *Pedagogika Specjalna*. Poznań 1997.

Borzyszkowska H., *Oligofrenopedagogika*. Warszawa 1985.

Wolańczyk T., (red.), *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci*. Warszawa 2005.

Brzeziński W., *Wychowanie fizyczne specjalne, cz 2. Rewalidacja dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo*. Warszawa 1990.

Marchewka A., *Wychowanie fizyczne specjalne*. Kraków 1999.

Antoszevska B., Kossakowski Cz., (red.), *Uwarunkowania i kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej*, adam marszałek Toruń 2011

Błęszyński J., Baczała D., Binnebesal J., (red.), *Historyczne dyskursy nad pedagogiką specjalną – w ujęciu pedagogicznym*, WN WSEZ Łódź 2008

Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Impuls Kraków 2015

Dykcik W., (red.), *Pedagogika specjalna*, Poznań 1997

Krause A., *Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej*, OW „Impuls” Kraków 2004

Krause A., Żyta A., Nosarzewska S., Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, Wyd. Ed. Akapit Toruń 2010

Literatura uzupełniająca:

Kosakowski Cz., Krause A., *Terapia w pedagogice specjalnej*. [W]: J. Pańczyk (red.), Forum Pedagogów Specjalnych, Łódź 2002.

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD – 10 , badawcze kryteria diagnostyczne. Kraków- Warszawa 1998.

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD – 10 , opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne. Kraków – Warszawa 1997.

Wolańczyk T., *Zespół nadpobudliwości psychoruchowej*. Warszawa 2005.

Winter M., *Zespół Aspergera co nauczyciel wiedzieć powinien*. Warszawa 2006.

Bester A., *Aktywność ruchowa dzieci słabowidzących i niewidomych*, SYLOE 2020

Kuleczka – Raszevska M., Markowska D., *Uczę się przez ruch*. Harmonia Gdańsk 2012

Kwiatkowska M., *Dzieci głęboko niezrozumiane*, OLiD „pod Wiatr” Warszawa 1997

Odowska – Szlachcic B., Mierzejewska B., *Wzrok i słuch – zmysły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej*, Harmonia Gdańsk 2018

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna pedagogiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.	B.W1
	02	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej.	B.W6
	03	Zna ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami.	B.W7
w zakresie umiejętności	04	Potrafi zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością.	B.U3

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F4 – kolokwium

P2 - zaliczenie pisemne (praca zaliczeniowa)

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5, A1-A5	F4, P2
02	Wk1-Wk5, A1-A5	F4, P2
03	A3, A4	P2
04	A5	P2

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach.....	10 h
- udział w ćwiczeniach	10 h
- konsultacje	1 h
	RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie pracy pisemnej	4 h
	RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Marta Wójcik; mgr Monika Krupa

PRZEDMIOT: Pierwsza pomoc		PUNKTY ECTS 1
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW A
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA M
ROK/SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin -	Ćwiczenia – liczba godzin 20	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Anatomia człowieka, Fizjologia człowieka
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia Zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

1. Zapoznanie studenta z zasadami organizacji zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego w Polsce i na świecie.
2. Zapoznanie studenta z zasadami udzielania osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego kwalifikowanej pierwszej pomocy w miejscu zdarzenia do czasu przekazania ich personelowi podmiotów leczniczych.
3. Nabycie przez studenta umiejętności rozpoznania stanu zagrożenia zdrowia i życia poszkodowanych w różnym wieku i udzielenia pierwszej pomocy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa własnego i osoby poszkodowanej.

I. Forma zajęć: warsztaty (W), ćwiczenia treningowe (T)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat ćwiczenia
W1	Zapoznanie z celem, programem i warunkami zaliczenia przedmiotu. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy. Zasady zachowania bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i miejsca zdarzenia.
W2	Metody i techniki oceny podstawowych parametrów życiowych u osoby przytomnej i nieprzytomnej.
W3	Rozpoznanie i różnicowanie stanów zagrożenia życia pochodzenia internistycznego - pierwsza pomoc i zabezpieczenie poszkodowanego. Pozycja boczna ustalona.
W4	Podstawowe stany zagrożenia życia lub zdrowia pochodzenia urazowego - izolowane i wielonarządowe obrażenia ciała.
W5	Urazy u dzieci i osób dorosłych. Badanie BTLIS. Metody i techniki

	zabezpieczania osoby po urazie.
T6	Urazy kości i stawów - unieruchomienia narządu ruchu.
T7	Postępowanie w przypadku podejrzenia złamania kręgosłupa i urazów czaszkowo-mózgowych.
T8	Pomoc doraźna w przypadku krwotoków. Postępowanie przy rozległych ranach.
T9	Resuscytacja krążeniowo - oddechowa dziecka i osoby dorosłej.
T10	Podsumowanie, sprawdzian praktyczny.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Campbell J. E., *International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach*, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2015

Guła P., *Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach*, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009

Wyatt J., Illingworth R., Clancy M., Murno P., Robertson C., *Podręcznik doraźnej pomocy medycznej*, Wyd. PZWL, Warszawa 2003

Akty prawne i wytyczne

Literatura uzupełniająca:

Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda M.T., *Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego*, Wyd. PZWL, Warszawa 2005

Jakubaszko J. (red.), *Medycyna ratunkowa*, Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008
Zawadzki A., *Medycyna ratunkowa i katastrof*, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007

VI. Efekty uczenia się dla II i III roku

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia.	A.W19
W zakresie umiejętności	02	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci	A.U15

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podjętymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób
- dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F3 - sprawdzian praktyczny

F6 - prezentacje tematyczne

P1 - test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	W1, W2, W3, W4, W5, T6, T7, T8, T9, T10	F6, P1
02	T6, T7, T8, T9, T10	F3, P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

studia stacjonarne

2. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w ćwiczeniach treningowych i warsztatach 20 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 21 h

3. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 4 h

RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 25 h

1 punkt ECTS = 30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,96
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,04

4. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0,96

- udział w ćwiczeniach treningowych i warsztatach 20 h
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego 4 h

X. Prowadzący zajęcia: mgr Piotr Śmigiel

PRZEDMIOT: Podstawy prawa		PUNKTY ECTS: 1
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ:		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA: praktyczny
Wykłady - liczba godzin 10	Ćwiczenia - liczba godzin -	Wymagania wstępne: podstawowe informacje z zakresu wiedzy o społeczeństwie ze szkoły średniej
Język wykładowy polski	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Zaznajomienie studentów z podstawowymi kategoriami z zakresu prawa, źródłami prawa, zasadami uniwersalnymi oraz systemem organów tworzących, stosujących i kontrolujących prawo. Zwrócenie uwagi na prawne aspekty wykonywania zawodów medycznych i związaną z tym kwestię odpowiedzialności prawnej, a także na prawo do ochrony zdrowia i prawa pacjenta w szerszym kontekście praw człowieka.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Prawo jako zjawisko społeczne. Podstawowe kategorie prawne. Prawo a inne regulatory zachowań (moralne, obyczajowe, religijne).
Wk2	Źródła prawa. Konstytucja jako nadrzędny akt prawny i wyznacznik zasad uniwersalnych.
Wk3	System organów tworzących i stosujących prawo oraz gwarantujących praworządność.
Wk4	Prawo do ochrony zdrowia, prawa pacjenta oraz odpowiedzialność osób wykonujących zawody medyczne i zakładów opieki zdrowotnej.
Wk5	Podstawy i formy prawne wykonywania zawodów medycznych.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Karkowska D., Prawa pacjenta, Warszawa 2004.

Nestorowicz M., Prawo medyczne, Toruń 2007.

Zimna T., Zawieranie umów na świadczenia medyczne, 2004.

Żebrowski W., Teoria współczesnych systemów politycznych, Olsztyn 2009.

Żebrowski W., Konstytucja jako nadrzędny akt prawny i wyznacznik systemu politycznego, „Szkice Humanistyczne” 2008, t. 8, nr 3, s. 129-137.

Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., Wstęp do prawoznawstwa, wyd. 7, Warszawa 2012 Literatura uzupełniająca:

Literatura uzupełniająca:

Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej, red. E. Matuszyńska, B. Gruchman, Warszawa 2007.

Filar M. i in., Odpowiedzialność lekarzy i zakładów opieki zdrowotnej, Warszawa 2005.

Paździoch S., Prawo zdrowia publicznego - zarys problematyki, Kraków 2004. Sieńko A., Prawo ochrony zdrowia, Kraków 2006.

Zielińska E., Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry, Warszawa 2008.

Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (DzU 2015, poz 1994).

Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (DzU 1991, nr 91, poz. 408 z późn. zm.).

Muras M., Podstawy prawa, Warszawa 2008.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej	B.W10

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- formułowania opinii dotyczących prawnych aspektów działalności zawodowej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

P3 - zaliczenie ustne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 - Wk5	P3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 10 h
 - konsultacje 1 h
 - zaliczenie ustne 0,5 h
- RAZEM: 11,5 h

2. Samodzielna praca studenta:

- przygotowanie do wykładów 7 h
 - przygotowanie do zaliczenia 6,5 h
- RAZEM: 13,5 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,4

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0,6

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0

X. Prowadzący zajęcia: dr Mirosław Borkowski

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Podstawy psychologii		KOD ECTS: 144-26-30-B5
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: O
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin -	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie studentów z ogólną wiedzą z zakresu psychologii naukowej, dotyczącą w szczególności koncepcji psychologicznych człowieka oraz różnic indywidualnych.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Przedmiot, metoda i cel psychologii jako nauki empirycznej. Metody stosowane w praktyce badań psychologicznych. Psychologiczne koncepcje człowieka.
Wk2	Procesy poznawcze i ich zaburzenia w wybranych chorobach. Zagadnienie inteligencji i upośledzenia umysłowego. Osobowość i temperament w kontekście zawodu fizjoterapeuty.
Wk3	Język i komunikacja werbalna oraz niewerbalna w psychologii. Komunikacja w relacji: fizjoterapeuta- pacjent.
Wk4	Psychologiczne koncepcje stresu. Choroba i niepełnosprawność jako stresory. Psychologiczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności.
Wk5	Psychologia w procesie rehabilitacji. Reakcje na chorobę i sposoby radzenia sobie z niepełnosprawnością/ chorobą przewlekłą w kontekście poznanych koncepcji psychologicznego funkcjonowania człowieka.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Trzcieniecka_Green A. (red.). Psychologia. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych. Universitas, Kraków, 2012.

Doliński, D., Strelau, J., (red). Psychologia. Podręcznik akademicki, Tom I, II. GWP, Gdańsk, 2008.

Strelau, J., (red). Psychologia. Podręcznik Akademicki, TOM I, II, III. GWP, Gdańsk, 2007.

Kowalik S. Psychologia rehabilitacji. WAiP, Warszawa, 2007.

Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. (red.). Psychologia w praktyce medycznej. PZWL, Warszawa

2007.

Literatura uzupełniająca:

Pervin, L. A., Oliver, P. J. Psychologia osobowości. GWP, Gdańsk, 2002.

Gasiul, H. Teorie emocji i motywacji. WUKSW, Warszawa, 2007.

Oleś, P. Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2005.

Byra S. Przystosowanie do życia z niepełnosprawnością ruchową i choroba przewlekłą. Truktura i uwarunkowania. UMCS, Lublin, 2012.

Zimbardo, P., G., Gerrig R., J. Psychologia i życie. Wydanie nowe. PWN, Warszawa, 2006.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna psychologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie i psychologiczne aspekty postaw i działań pomocowych.	B.W1 B.W2
w zakresie umiejętności	02	Potrafi dostrzegać i rozpoznawać problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii	B.U2

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
- przestrzegania praw pacjenta

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

P1 – test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1 – Wk5	P1
02	Wk3 – Wk5	P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach.....10 h
 - konsultacje1h
 - test pisemny1h
- RAZEM: 12 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do zaliczenia pisemnego (test).....13 h
- RAZEM: 13 h
- godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,5

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,5

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0

X. Prowadzący zajęcia: mgr Martyna Zęgota

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Podstawy socjologii z elementami socjologii zdrowia		KOD ECTS: 142-26-30-B17
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/1		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie studentów w podstawowymi pojęciami z zakresu socjologii. Omówienie podstawowych koncepcji teoretycznych w socjologii. Zapoznanie z pojęciami socjologicznymi. Wskazanie na procesy społeczne i ich związki z funkcjonowaniem człowieka w obszarach zdrowia i choroby. Przedstawienie społeczno – kulturowych wyznaczników zachowań w zdrowiu i chorobie.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Przedmiot i funkcje socjologii jako nauki.
Wk2	Pojęcie struktury społecznej. Klasy, stratyfikacja i nierówności.
Wk3	Stratyfikacje społeczne a stan zdrowia, stratyfikacja etniczna i płciowa, płeć jako czynnik różnicowania społecznego, mniejszości etniczne, uprzedzenia, dyskryminacja. Wpływ choroby na położenie społeczne.
Wk4	Teorie dewiacji społecznej.
Wk5	Socjologiczne teorie zdrowia i choroby
Nr	Temat ćwiczenia
A1	Styl życia i jego wpływ na zdrowie.
A2	Proces socjalizacji i jego rodzaje, osobowość społeczna
A3	Grupa społeczna i jej rodzaje, subkultury młodzieżowe
A4	Funkcje rodziny i ich zmiany, rodzaje rodzin, rodzina we współczesnym świecie. Wsparcie rodzinno – społeczne jako czynnik wspierający proces zdrowienia.
A5	Ubóstwo, opieka społeczna, wykluczenie społeczne w kontekście zdrowia i choroby

V. Literatura

Literatura podstawowa:

- Szacka B. Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.
- Giddens A. Socjologia, PWN, Warszawa 2004.
- Tobiasz-Adamczyk B. Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Impuls, Kraków 2000.
- Turner J. Struktura teorii socjologicznej. PWN, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca:

- Berger P. Zaproszenie do socjologii. PWN, Warszawa 2007.
- Piątkowski W., Brodnyk W. A (red). Zdrowie i choroba. Perspektywa socjologiczna. Warszawa 2005.
- Sztompka P. Socjologia. Analiza społeczna, Znak, Kraków 2003.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.	B.W1
	02	Wyjaśnia społeczne aspekty postaw i działań pomocowych.	B.W2
	03	Zna uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia.	B.W13
w zakresie umiejętności	04	Potrafi identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów	B.U8

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F7 – prezentacja wykonana przez studentów wybranego tematu ćwiczeniowego.

P1 – test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk5, A1	F7, P1
02	Wk3, A2, A3, A4, A5	F7, P1
03	Wk3-Wk5, A4, A5	F7, P1
04	A4, A5	F7, P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach10 h
 - udział w ćwiczeniach audytoryjnych 10 h
 - konsultacje1 h
- RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie prezentacji 2 h
 - przygotowanie do testu pisemnego..... 2 h
- RAZEM: 4 h
- godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,2

XI. Prowadzący zajęcia: dr Katarzyna Pietrzak-Kasubaska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Praktyki zawodowe – praktyka asystencka		KOD ECTS: 126-26-30-F1
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 5
SPECJALNOŚĆ:-		STATUS PRZEDMIOTU O
FORMA STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: F
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
liczba godzin 150		Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Fizjoterapia ogólna, Kinezyterapia, Etyka zawodowa, KRiMNR, Pierwsza pomoc
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie	
polski		
I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu		
II. Cele i zadania przedmiotu: praktyczne zapoznanie z zadaniami dotyczącymi pracy fizjoterapeuty.		
III. Forma zajęć: praktyki studenckie (Pr)		
IV. Treści programowe:		
Tematyka praktyki asystenckiej		
Organizacja pracy w zakładach opieki zdrowotnej (oddział, poradnia, przychodnia).		
Zasady ergonomii pracy fizjoterapeuty.		
Wyposażenie gabinetu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu leczniczego.		
Zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas wykonywania zabiegów.		
Uczestnictwo w posiedzeniach (zebraniach) zespołu terapeutycznego.		
Podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego.		
Przeprowadzenie wywiad i analiza zebranych informacji.		
Ocena stanu czynnościowego pacjenta dla potrzeb kinezyterapii.		
Wprowadzenie danych uzyskanych z badania czynnościowego do dokumentacji pacjenta.		
Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii		
Opis efektów kinezyterapii dla potrzeb dokumentacji medycznej.		
Kontrola parametrów zdrowotnych (tętno, ciśnienie tętnicze, oddech) dla potrzeb bezpieczeństwa pacjenta.		
Obserwacja i identyfikacja objawów ubocznych stosowanych procedur kinezyterapeutycznych.		

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Kwolek A., Rehabilitacja medyczna. 2013, Elsevier Urban & Partner

Kiwerski J., Włodarczyk K. Fizjoterapia ogólna. 2012, PZWL.

Bogut B., Dumas I., Baściuk I., Fiodorenko-Dumas Ź. Kinezyterapia w praktyce fizjoterapeuty. 2009, Wydawnictwo Medyczne Górnicki.

Milanowska K. Kinezyterapia. 2008, PZWL.

Literatura uzupełniająca:

Kenyon J., Kenyon K. Kompendium fizjoterapii. 2007, Urban & Partner.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt kształcenia:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii.	F.W2
	02	Zna metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu.	F.W3
	03	Zna zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem.	F.W9
	04	Rozumie rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym.	
	05	Zna zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.W17
	06	Zna zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	F.W18
w zakresie umiejętności	07	Potrafi przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków kinezyterapii.	F.U1
	08	Umie pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną.	F.U8
	09	Potrafi wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta.	F.U9
	10	Stosuje zasady deontologii zawodowej, w tym zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.U16
	11	Przestrzega praw pacjenta.	F.U17
	12	Umie nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych

- przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób,
- przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej,
- dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,
- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F3 – sprawdzian praktyczny

P5 – ocena opiekuna praktyki

P6 – samoocena (ankieta na zakończenie praktyki)

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Praktyka studencka	F1, F3, P5, P6
02		F1, F3, P5, P6
03		P5
04		P5
05		P5
06		P5
07		F3, P5, P6
08		F3, P5, P6
09		P5
10		P5
11		P5
12		F3, P5

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z opiekunem praktyki:

- udział w ćwiczeniach klinicznych150 h

RAZEM: 150 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **5**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem opiekuna praktyki – 5

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 5

- udział w ćwiczeniach klinicznych150 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Katarzyna Balewska-Juras, mgr Mateusz Worobel

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Technologia informacyjna		KOD ECTS: 113-26-30-B1
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 2
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin -	Ćwiczenia – liczba godzin 30	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Znajomość podstaw na poziomie szkoły średniej
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: przygotowanie studentów do posługiwania się technologią informacyjną w zakresie korzystania z komputerów, oprogramowania i wybranych usług sieci Internet

III. Forma zajęć: ćwiczenia laboratoryjne - komputerowe (L)

formuła blended learning:

- 1) zajęcia w kontakcie – 5h, tematy: 1, 7
- 2) zajęcia e-learning – 25h, tematy: 2-6 (autor: grupa Uczelni Vistula)

IV. Treści programowe:

Tematy

1. Korzystanie z wybranych usług sieci Internet – obsługa platformy zdalnego nauczania, komunikacja i współpraca online, efektywne wyszukiwanie i pozyskiwanie informacji w sieci Internet – 3h
2. Przetwarzanie tekstów MS Word – formaty, układ strony, style – 5h
3. Przetwarzanie tekstów MS Word – tworzenie spisu, przypisy – 5h
4. Arkusze kalkulacyjny MS Excel – budowa formuł, funkcje, format komórek – 5h
5. Arkusze kalkulacyjny MS Excel – funkcje, wykresy i tabele przestawne – 5h
6. Tworzenie prezentacji w MS PowerPoint i wiadomości elektronicznej – 5h
7. Zaliczenie – 2h

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Węglarz W, Żarowska-Mazur A., *ECDL BASE*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
2. Systemy pomocy do stosowanego oprogramowania

Literatura uzupełniająca:

3. Microsoft, Szkolenia z zakresu MS Office [w:] <http://office.microsoft.com/pl-pl/support>
4. UJ, *ICT dla każdego: edytory tekstu*, [w:] <https://open.uj.edu.pl/mod/book/tool/print/index.php?id=260>

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	W01	Student wie jak korzystać z wybranych usług sieci Internet, w tym jak obsługiwać platformę zdalnego nauczania, komunikować się i współpracować online, efektywnie wyszukiwać i pozyskiwać informacje w sieci Internet	B.W21 B.W8
	W02	Student zna obsługę pakietu biurowego w zakresie przetwarzania tekstów, przeprowadzania obliczeń i analiz w arkuszu kalkulacyjnym, tworzenia prezentacji i wiadomości elektronicznej	B.W21 B.W8
w zakresie umiejętności	U1	Student obsługuje platformę zdalnego nauczania, komunikuje się i współpracuje online oraz potrafi efektywnie wyszukiwać i pozyskiwać informacje w sieci Internet	B.U12
	U2	Student potrafi przetwarzać teksty w edytorze tekstów w zakresie formatowania, doboru układu strony, tworzenia stylów, tworzenia spisów treści i przypisów	B.U12
	U3	Student przeprowadza obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym z użyciem formuł i funkcji oraz wykonuje analizy z użyciem tabel przestawnych	B.U12
	U4	Student umie tworzyć prezentację i wiadomość elektroniczną	B.U12
w zakresie kompetencji społecznych	K1	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej i podnoszenia swoich kompetencji cyfrowych przez całe życie	B.U12

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F3 – sprawdzian praktyczny;

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

W01, U1, K1 – wykonanie zadań praktycznych - F3

W02, U2, U3, U4, K1- testy, wykonanie zadań praktycznych, w tym w środowisku symulacyjnym - F3

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

– udział w ćwiczeniach laboratoryjnych kontaktowych 5 h

– konsultacje 1 h

RAZEM: 6 h

2. Samodzielna praca studenta

– udział w ćwiczeniach e-learning 25h

– przygotowanie i wykonanie zadań praktycznych 19h

RAZEM: 44h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 50h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **2**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,24

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1,76

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – **2**

X. Prowadzący zajęcia: dr Anna Michalczyk

PRZEDMIOT: Warsztaty psychologiczne - praca z pacjentem „trudnym”		PUNKTY ECTS: 2
KIERUNEK: Fizjoterapia		
SPECJALNOŚĆ:-		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady - liczba godzin	Ćwiczenia - liczba godzin	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: Podstawy psychologii, Warsztaty psychologiczne umiejętności interpersonalnych
-	20	
Język wykładowy	Forma zaliczenia zaliczenie z oceną	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Wypracowanie umiejętności ułatwiających profesjonalne podejście do pacjenta: pogłębienie rozumienia swojej roli zawodowej w relacji do pacjenta, zwiększenie swojej efektywności w relacji z tzw. „trudnym pacjentem”, radzenie sobie z trudnymi emocjami w sytuacjach problemowych, stresowych.

Zdobycie wiedzy z zakresu radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, dostosowanie do stylów komunikowania się pacjenta oraz jego możliwości rozumienia, nabycie zdolności w określaniu pacjentów tzw. „trudnych” i doboru odpowiedniej strategii radzenia sobie

III. Forma zajęć: warsztaty (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat warsztatu
W1	Poznanie znaczenia jakości obsługi pacjenta w kontakcie z nim. Zrozumienie jego potrzeb i oczekiwań w obliczu choroby i niepełnosprawności. Zdefiniowanie trudności w zaspakajaniu oczekiwań pacjentów. Poznanie zasad obsługi pacjenta.
W2	Efektywna komunikacja i sztuka prowadzenia komunikacji. Aktywne słuchanie i rozpoznawanie potrzeb pacjentów. Budowanie precyzyjnych komunikatów i stosowanie parafrazy jako jednej z technik unikania konfliktów.
W3	Typy klientów i zastosowanie odpowiedniej techniki prowadzenia rozmów. Dobór strategii prowadzenia rozmowy zależnie od typu klienta i grupy pacjentów. Przypadki klienta: agresywnego, ciężko chorego, zamkniętego, gadatliwego.
W4	Rozumienie możliwości i ograniczenia pacjenta. Uczucie się współpracy w zespole terapeutycznym, motywowania i zachęcania pacjentów do pracy.

W5	Źródła powstawania konfliktów w kontakcie z pacjentem. Zdefiniowanie przyczyn konfliktów - analiza przykładowych skarg pacjentów oraz wykorzystanie doświadczeń uczestników. Praktyczne wypracowanie schematów postępowania. Radzenie sobie ze stresem własnym i pacjenta.
----	--

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Aronson E. , Człowiek istota społeczna, Warszawa 2000

Porozumiewanie się lekarza z pacjentem i jego rodziną, red.A.Steciwko, J.Barański, Wrocław 2012. Gut. J., Haman W., Docenić konflikt. Od walki i manipulacji do współpracy, Warszawa 2008. Makara-Studzińska M., Komunikacja z pacjentem, Lublin 2018.

Głowik M.,Komunikacja niewerbalna w kontakcie interpersonalnym, Warszawa 2004.

Kowalik S., Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością, Gdańsk 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Barylski M., Kowalski Z., Jak mówić, by pacjenci słuchali, Poradnik dla lekarzy WSPÓLNIE DLA SERCA, Sandoz 2015.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna psychologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie i psychologiczne aspekty postaw i działań pomocowych.	B.W1 B.W2
	02	Zna modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego	B.W3
w zakresie umiejętności	03	Potrafi dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii	B.U2
	04	Potrafi zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością	B.U3
	05	Umie przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego.	B.U10
	06	Potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	B.U12

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
- przestrzegania praw pacjenta
- wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalne
- dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 - udział w dyskusji

F6 - prezentacja (przygotowanie i odgrywanie scenek, samoocena)

P1 - test pisemny

Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	W1 - W5	F5, P1
02	W1 - W5	F5, P1
03	W1 - W5	F5, F6
04	W1 - W5	F5, F6
05	W1 - W5	F5, F6
06	W1 - W5	F5, F6

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w warsztatach 20 h
 - konsultacje 3 h
- RAZEM: 23 h

2. Samodzielna praca studenta

- 10. przygotowanie do ćwiczeń 10 h
- 11. przygotowanie do testu 17 h

RAZEM: 27h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 50 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **2**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 0,9
 - w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 1,1
3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne - 0,8
- udział w warsztatach20h

X. Prowadzący zajęcia: mgr Irena Mysakowska

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Zdrowie publiczne		KOD ECTS: 120-26-30-B15
KIERUNEK: Fizjoterapia		PUNKTY ECTS: 1
SPECJALNOŚĆ:		STATUS PRZEDMIOTU: O
RODZAJ STUDIÓW: studia stacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW: B
POZIOM KSZTAŁCENIA: jednolite studia magisterskie		OBSZAR KSZTAŁCENIA: M
ROK/ SEMESTR: I/I		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: brak
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu: Poznanie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz jego miejsca w ochronie zdrowia. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i celami zdrowia publicznego, dla zrozumienia jego związków ze zdrowiem populacji i jednostki. Przekazanie wiedzy na temat wybranych wskaźników zdrowotnych jako narzędzi monitorowania poziomu zaspokojenia populacyjnych potrzeb zdrowotnych populacji.

III. Forma zajęć:

wykład kursowy (Wk), wykład problemowy (Wp), ćwiczenia warsztatowe (W)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Cele i zadania i kierunki rozwoju zdrowia publicznego. Pojęcie zdrowia, choroby, stylu życia. Wskaźniki i uwarunkowania stanu zdrowia. Monitorowanie stanu zdrowia społeczeństwa. Mierniki rozpowszechnienia zjawisk zdrowotnych w populacji Polski i innych krajów. Rynek potrzeb zdrowotnych.
Wp2	Instytucje zdrowia publicznego i programy zdrowotne jako narzędzie profilaktyki i promocji zdrowia - działania podejmowane w zakresie zdrowia publicznego, ochrony zdrowia i opieki zdrowotnej na rzecz ogółu ludności i indywidualnych osób
Wp3	Etyczne aspekty (prawa człowieka a system opieki zdrowotnej, etyczne modele systemów opieki zdrowotnej, równy dostęp do świadczeń zdrowotnych) i dylematy zdrowia publicznego (równość dostępu do świadczeń i ich jakość a efektywność systemu opieki zdrowotnej, refundacja kosztów leczenia i leków, finansowanie procedur o wysokiej kosztowności).
Wk4	Inicjatywy Unii Europejskiej w dziedzinie zdrowia publicznego.
Wk5	Rola i zadania fizjoterapeuty jako edukatora zdrowia w zakresie działań promocyjnych i prewencyjnych.

Nr	Temat ćwiczeń
W1	Teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia na rzecz zdrowia publicznego. Edukacja zdrowotna w promocji zdrowia i profilaktyce niepełnosprawności.
W2	Styl życia i modele zachowań prozdrowotnych społeczeństwa z uwzględnieniem aktywności fizycznej w rehabilitacji kompleksowej. Nowe strategie i podejścia w promocji zdrowia jako podstawy koncepcji Narodowego Programu Zdrowia.
W3	Promocja zdrowia w praktyce – teoretyczne założenia i projektowanie ewaluacji wybranych programów. Budowa programów badań przesiewowych i promocyjnych na rzecz zdrowia publicznego z punktu widzenia fizjoterapeuty.
W4	Środowiskowe uwarunkowania zdrowia – działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia w wybranych chorobach cywilizacyjnych.
W5	Prezentacja projektów. Zaliczenie przedmiotu.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Felińczak A., Fal A., (red.), Zdrowie publiczne, Akademia Medyczna, Wrocław 2010.
2. Ochonczenko H., Paszkowicz A., (red.). Potrzeby osoby niepełnosprawnej w warunkach globalnych przemian społeczno-gospodarczych tom 1, 2, 2005.
3. Bzdęga J., Gębska – Kuczerowska A., (red.) Epidemiologia w zdrowiu publicznym, PZWL, Warszawa 2010.
4. Włodarczyk C. W.: Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej. Wybrane problemy. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Kulik T., Latański M., (red.) Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.
2. Białek E., Edukacja zdrowotna w praktyce, Wydawnictwo Instytut Psychosyntezy, 2012.
3. Karski J., Praktyka i teoria promocji zdrowia, Warszawa, Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, 2011.
4. Wojnarowska B., Edukacja zdrowotna: podręcznik akademicki, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do standardu
w zakresie wiedzy	01	Zna czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia i zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia	B.W11 B.W12
	02	Zna uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań.	B.W13 B.W4
	03	Zna zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii.	B.W15
w zakresie umiejętności	04	Umie organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności.	B.U4
	05	Umie przeprowadzić badanie przesiewowe w profilaktyce dysfunkcji i niepełnosprawności.	B.U5

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F5 – udział w dyskusji

F7 – projekt badania przesiewowego

F7 – projekt programu profilaktyki i promocji zdrowia
P1 – test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1, W1,	F5, P1
02	Wp2, Wk5, W2	P1, F5
03	Wp2, Wp3, Wk4,	F5, F7, P1
04	W3, W4, W5	F5, F7
05	W3	F5, F7

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach10 h
- udział w ćwiczeniach warsztatowych.....10 h
- konsultacje 1 h

RAZEM: 21 h

2. Samodzielna praca studenta:

- przygotowanie projektu.....4 h

RAZEM: 4 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓLEM: 25 h

1 punkt ECTS = 25 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS: **1**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego – 0,8
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta – 0,2

3. Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne – 0,6

- udział w ćwiczeniach warsztatowych.....10 h
- przygotowanie projektu.....4 h

X. Prowadzący zajęcia: dr Anna Krupniewska